

Ljudska

PRAVICA

Leto XXI. Stev. 31
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen
petka. / Cena 10 dinarjev

«LJUDSKA PRAVICA»
USTANOVLJENA 5. OKTOBRA
1934 // MED NARODNOOSVO-
BODILNO BOJBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK. OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL. 1951 KOT DNEV-
NIK. NATO PA KOT TEDNIK
// OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z «BORBO»

SESTANEK TITO-NASER NA »GALEBU« MED POTJO PO SUEŠKEM PREKOPU UGODNI RAZVOJ ODNOSOV

med Jugoslavijo in Egiptom se bo s povečanimi naporji še pospešil

Predsednik republike Tito bo jeseni uradno obiskal Egipt

Na »Galebu«, 5. febr. (Tanjug). Davi so se v Suezu začeli jugoslovansko-egiptovski politični razgovori, ko je malo po pol devetih zjutraj egiptovski predsednik Gamal Abdel Naser prispel na predsednikovo ladjo »Galeb«. Egiptovskega ministrskega predsednika je sprejel in pozdravil predsednik Tito. Skupaj z Naserom so na »Galeb« prispeli egiptovski zunanji in notranji ministri, kakor tudi minister za narodno obrambo, ki so prav tako sodelovali v današnjih razgovorih.

»Galeb« je priplul v Suez davi zarana. Ob vходу v egiptovske teritorialne vode je egiptovski rušilec »Ibrahim« sprejel predsednikovo ladjo. Na palubi »Ibrahim« so mornarji pozdravili prihod predsednika Tita. Topovi z »Galeba«, ki sta ga spremljala oba naša rušila, so odgovorili na ta pozdrav s častnim teritorialnim salutom. Pred vhomom v Suesko pristanišče je egiptovski rušilec »Tarek« izstrelil 21 topovskih strelcev predsedniku Titu na čast. Prihod Naserja in drugih egiptovskih voditeljev je opazovalo več tisočev Suezanov, zbranih vzdolž obale, ki je bila okrašena z zastavami.

Ko je egiptovski ministrski predsednik prispel na ladjo, je godba z »Galeba« zaigrala egiptovsko himno, predsednik Tito pa se je priskrbeno pozdravil z generalom Naserom, predsednikom vlade in hkrati vršilec dolžnosti predsednika egiptovske države. Oba državnika sta pregledala častno četo mornarjev na palubi. Predsednik Tito je predstavljal Naseru svoje sodelavce in se za-

zgorjnjo palubo, od koder sta odzdravljala ljudstvu na obali. Mnogo Egiptanov, zlasti prista-

niški delavci, študenti in piloti v prekopu, so s čolni, okrašenimi z zastavami in zelenjem, docela obkročili »Galeb« in dolgo vzklikali obema državnikoma in egiptovsko-jugoslovanskemu prijateljstvu. Ob devetih sta odšla predsednik Tito in ministrski predsednik Naser s svojimi sodelavci v salon, kjer so se začeli politični razgovori.

Okrog 13. ure so bili razgovori prekinjeni zaradi kosila, ki ga je predsednik Tito priredil v čast Naseru in njegovim sodelavcem. Brž po kosilu sta oba državnika stopila na palubo vedra in dobro razpoložena ter nadaljevala razgovore.

Ob zaključku razgovorov je bilo objavljeno naslednje uradno poročilo:

Predsednik FLRJ Josip Broz Tito in predsednik vlade Egiptovske republike Gamal Abdel Naser sta se sestala 5. februarja 1955 na ladji Jugoslovanske vojne mornarice »Galeb«, ko je plula skozi Sueski prekop. Ta sestanek, katerega so se udeležili tudi sodelavci predsednika republike in predsednika vlade, je minil v vzdušju priskrbenosti in medsebojnega razumevanja, ki je odsev prijateljskih odnosov med Egiptom in Jugoslavijo. Sestanek je dal priložnost za prijateljske in vsestranske izmenjave gledišč tako o mednarodnih problemih splošnega pomena kakor tudi o vprašanjih, ki se tičejo neposredno obeh dežel.

Glede odnosov med Egiptom in Jugoslavijo je bilo z zadovoljstvom ugotovljeno, da se ugodno razvijajo. Ugotovljeno pa je bilo tudi, da je treba povečati napore, da bi v prihodnje izkoristili vse možnosti za še ugodnejši razvoj teh odnosov.

Predsednik Gamal Abdel Naser je povabil predsednika Josipa Broza Tita, naj uradno obišče Egipt. Povabilo je predsednik republike rade volje sprejel. Obisk bo jeseni.

Neposredno pred slovesom je predsednik republike Tito podaril predsedniku egiptovske vlade zlato dozo. Naser se je Titu za darilo toplo zahvalil.

Ministrski predsednik Naser

je po razgovorih izjavil, da je z njimi zelo zadovoljen. Na vprašanja jugoslovanskih novinarjev neposredno pred odhodom z »Galeba« je dejal:

»Mi razumemo, da je za naši dve deželi nujno potrebno, da okrepiša medsebojne odnose. Med seboj si lahko pomagamo in tesnejši odnosi med našima dvema deželama bodo nam vsem samo koristni.

Okrog 16. ure je prispela predsednikova eskadra v spremstvu dveh egiptovskih rušilcev pred pristanišče Ismailije sredi Sueskega prekopa. Potem ko se je prisrčno poslovil od predsednika Tita in njegovih sodelavcev, je Naser prestopil z »Galeba« v motorni čoln in se odpeljal v pristanišče. Vojaška godba je v tem trenutku zaigrala egiptovsko državno himno, topovi z »Galeba« pa so z 21 salvami pozdravili glavarja egiptovske države.

SALAH SALEM O TEŽNJAH EGIPTA

Za neodvisno politiko

(OD STALNEGA DOPISNIKA »BORBE«)

Kairo, 5. febr. Minister za nacionalno orientacijo Salah Salem je dal dopisniku »Borbe« izjavo, v kateri je posebej poudaril težnjo Egipta po neodvisni politiki. Dejal je:

Sedanjo egiptovsko zunanjo politiko je moč izraziti z nekaj besedami — uveljavljenje neodvisne politike, ki upošteva tako lastne interese kot interese arabskih dežel in svetovnega miru.

Zato je Egipt smatral za nujno, da ne sklene nobene vojaške zveze z eno ali več državami in da ukrene vse, kar more, in sicer v okviru Ustanovne listine Arabske lige, da si zagotovi svojo gnotno moč iz velikanskih naravnih virov, iz močnega egiptovskega rodoljubja in iz važnega strateškega položaja.

O sedanjem položaju v arabskem svetu je Salah Salem poudaril, da bo Egipt vztrajno odklanjal, da bi arabske dežele sklepale vojaške zveze z nearabskimi, ker more priti prehod arabskih dežel samo iz njih lastnih vrst.

Glede mednarodnih odnosov svoje dežele je minister izjavil, da želi Egipt sodelovati z vsemi deželami, ki teže po neodvisni politiki. Poudaril je, da ima med njimi Jugoslavija pomembno vlogo.

Vz vsi sredstvi, ki jih ima na razpolago, bo Egipt sodeloval s takimi državami v okviru Ustanovne listine OZN, je Salah Salem zaključil svojo izjavo.

Z. Pečar

Augustinčič in Kršinić na »Galebu«

Na »Galebu«, 5 febr. (Tanjug). Znana jugoslovanska kiparja Antun Augustinčič in Frane Kršinić sta se v Suezu vkrcala na »Galeb« in se bosta z njim vrnila v Jugoslavijo. Zadnje čase sta bila v Etiopiji, kjer sta se razgovarjala o zgraditvi spomenika v Adis Abbebi. Davi sta prišla na »Galeb«, da bi pozdravila predsednika Tita, ki ju je zadržal na ladji in povabil, naj se z njim vrnta v domovino.

PADEC POLITIKA, KI JE »OBOROZIL NEMČIJO«

Ali bo kdo nadaljeval delo Pierra Mendès-Francea?

Pariz, 5. febr. (AFP). Po sedmih mesecih in pol, kolikor je bila na krmlju, je davi zarana Mendès-Franceova vlada padla. Zbornica je na koncu debate o Severni Afriki izglasovala nezaupnico vladi. Proti vladi je glasovalo 319 poslancev, zanjo 273. Med prvimi je bilo 98 komunistov, 72 narodnih republikancev, 21 radikalnih socialistov, 8 bivših degolovcev in 110 poslancev, ki pripadajo neodvisnim republikancem, kmečki in drugim manjšim skupinam. Za vlado je glasovalo 50 radikalnih socialistov, 47 bivših degolovcev, 195 socialistov, 8 narodnih republikancev, 16 neodvisnih iz prekomorskih posesti in 38 poslancev, ki pripadajo drugim manjšim skupinam.

Padec Mendès-Francea je pustil odprto ne samo vprašanje Severne Afrike, temveč tudi pariških sporazumov, o katerih se mora izreči še Svet republike.

Pred glasovanjem o zaupnici je v debati govoril notranji minister Mitterand, ki je branil vladno politiko. Se pred njim je poslanec KPF Belanger kritiziral ne samo vladno politiko v Severni Afriki, temveč vladno politiko sploh. Mendès-Franceu je rekel: »Za vse rodoljube boste ostali človek, ki je oborožil Nemčijo.«

Preden so začeli glasovati, je več poslancev razglasilo, kako bodo sami, oziroma njihove skupine glasovale. Neodvisni Paternot se je izrekel zase in za 115 poslancev Neodvisne kmečke stranke in Republikanske socialne akcije proti vladi. Socialist Verdier je napovedal zaupnico vladi v imenu 104 socialistov.

Bivši degolovec Triboulet, ki je izjavil, da bo njegova skupina glasovala za vlado, če bo predsednik vlade dal jamstvo, da bodo Francozi ostali v Tunisu. Narodni republikanec Floret je obdolžil vlado, da policija v Severni Afriki počenja stvari, ki so v nasprotju s človeškim dostojanstvom, in da so zapori v Severni Afriki nabito polni.

Udarec tudi za Adenauerja

Bonn, 5. febr. (Tanjug). Popoldne se je pod predsedstvom kanclerja Adenauerja sestalo vodstvo Krščanske demokratske unije. Med drugim so obravnavali zunanje-politični položaj, ki je nastal po padcu Mendès-Franceove vlade. V koalicijskih krogih ne prikrivajo skrbi za nadaljnjo usodo pariških sporazumov.

V bonnskih diplomatskih krogih sodijo, da je novi položaj za zahodnonemško vlado zelo neprijeten. Zahodna Nemčija je privolila v nekatere koncesije, da bi prišli po propadu EOS iz zagate. Vlada se je izdatno angažirala tako na notranjem kot na zunanem političnem področju, da bi omogočila ratifikacijo pariških sporazumov. Padec Mendès-Francea, ki so ga imeli v Bonnu za zagovornika francosko-nemškega zblizanja, je moral nujno biti občuten kot udarec po upih, da bo Zahodna Nemčija kmalu dosegla suverenost in oborožitev.

republike René Cotyja in mu sporočil odstop vlade. Ko so se ministri vrnili iz rezidence predsednika republike, se je Mendès-France z njim še pol ure razgovarjal.

Pred Elizajsko palačo je Mendès-France novinarjem izrazil obžalovanje, da delo, ki ga je začela njegova vlada, ne bo nadaljevano. Prihodnji vladi je še želel »največji uspeh v korist dežele«.

Predsednik republike Coty je danes popoldne sprejel predsednika zbornice Schneitera in predsednika Sveta republike Monerwilla ter tako začel posvete za sestavo nove vlade.

Predsednik francoske republike René Coty se je danes posvetoval tudi s predsedniki vseh parlamentarnih skupin. Socialisti so obvestili predsednika republike, da ne bodo podprli nobene vlade, ki bi audi samo za korak odstopila od politike Mendès-Franceove vlade.

Predsednik parlamentarne skupine KPF Duclos je izročil predsedniku republike spomenico politbiroja KPF, ki sodi, da je temeljni sprememba zunanje politike pogoj za sleherno uspešno rešitev krize v Franciji.

»Žrtve zavisti in škodoželjnosti«

Pariz, 5. febr. (Tanjug) Ker ni bilo enotnosti v strankah vladne večine, zlasti v radikalno-socialistični stranki, ki ji pripada Mendès-France, se je začela davi nova kriza vlade. Dva dni trajajoča razprava v zbornici je potrdila višje prejšnjih dni, da je Mendès-Franceova vlada v voliki nevarnosti. V nevarnosti pa ni bila zaradi politike v Severni Afriki, ki ima v sodanji krizi postransko vlogo, marveč zaradi nestrpnosti in škodoželjnosti nekaterih voditeljev opozicije nasproti predsedniku vlade Mendès-Franceu. Nestrpnost in škodoželjnost sta se kopičili od sklenitve premirja v Indokini na ženevski konferenci, od odklonitve EOS, do ratifikacije pariških sporazumov, nekateri pa so bili nezadovoljni z vlado tudi zaradi napovedanih gospodarskih in socialnih reform. Vladna politika v Severni Afriki je bila samo preteza za združitev vseh elementov politične in ideološke zelo raznoštrane opozicije, v kateri so se premešali pristaši reform s pristaši represalij.

ga so tudi pojasnila notranjega ministra Francois Mitterand o reformi v Alžiru napravila globok vtis. Vse to pa ni zadostovalo. Zadostovalo tudi ni opozorilo predstavnika socialistične parlamentarne skupine Roberta Verdiera, da ni drugega izhoda, razen nadaljevanja reform, kakor jih je začela vlada. Nič ni pomagalo tudi njegovo opozorilo, da bodo socialisti, če pade sedanja vlada, odkrili podporo že napovedani politiki sile v Severni Afriki. Socialisti so skušali vso debato usmeriti na vprašanje, s katerim se je začela, namreč na proučevanje vladne politike v Severni Afriki. Opozicija, zlasti narodno republikanske gibanje, pa so jo razširili na celotno vladno politiko, kar je moralo sproči strankarske sestave zbornice privedi do izglasovanja nezaupnice.

Vremensko poročilo

hidrometeorološke službe LRS

Stanje dne 5. februarja ob 7. uri: Močno zahodno strujanje z Atlantika dovaja še nadalje v jugozahodno in srednjo Evropo frontalne močnje in valovje.

Vremenska napoved za 6. februar: Prilodno oblačno vreme s vmesnimi razjasnitvami. Temperatura ponoči med 0 in 4, podnevi do 9 stopinj, na Primorskem med 5 in 10. V naslednjih dneh se na splošno vremensko stanje ne bo bistveno spremenilo.

Dober vtis v Indiji

spričo vesti, da bi Jugoslavija utegnila posredovati v sporu med Egiptom in Izraelom

Nem Delhi, 5. febr. (Tanjug). Pripravljenost Jugoslavije, da posreduje v izraelsko-egiptovskem sporu, če bi obe strani to želeli, o čemer je davi poročal indijski tisk, je napravila v indijskih krogih ugoden vtis. Politika enakopravnega sodelovanja, ki jo uveljavlja jugoslovanska vlada, in njena vdanost stvari miru, omogočata Jugoslaviji takšno vlogo, ki bi jo tu vsestransko pozdravili, je izjavil predstavnik zunanjega ministertva. Indija prištevata h korakom za krepitev mednarodnega sodelovanja tudi pripravljenost Jugoslavije, da posreduje v starem egiptovsko-izraelskem sporu. V zvezi s tem je opozoril tudi na decembrsko deklaracijo Tito-Nehru, rekoč, da gre za konkretno prizadevanje, da bi se posvetilo vse sile nadaljnjemu zmanjšanju napetosti na svetu. Ureditev izraelsko-egiptovskega spora bi bila pomemben prispevek k stvari miru.

plachujejo v gotovini. Plačevanje v taksnih znamkah velja za zneske do 20.000 din. Z novimi predpisi je spremenjena dosežanja uredba v tem smislu, da gospodarsko sodišče v primeru, če zavezanec ne plača predpisane takse, ko nastane davčna obveznost ali pa jo plača nepopolno, pozove zavezanca s pisnim opominom, naj v desetih dneh plača določeno takso. Če v tem roku ne izpolni svoje obveznosti, mora razen redne takse plačati še enkratni njen znesek.

PRENOS PRISTOJNOSTI NA ODBORE

Na seji Zveznega izvršnega sveta so sprejeli tudi več odlokov o prenosu pristojnosti Zveznega izvršnega sveta na njegove odbore. Tako je koordinacijski odbor pooblaščen, da potrjuje mednarodne sporazume, ki ne pridejo v ratifikacijo in ki nimajo značaja splošnih predpisov za ureditev pravic in obveznosti državljanov in organizacij. Koordinacijski odbor je tudi pooblaščen izdajati odloke o dodelitvi pomoči v primeru večje škode, ki jo povzročajo elementarne nevarnosti in v drugih podobnih primerih. Koordinacijski odbor in zvezna komisija za plače v gospodarstvu sta tudi pooblaščen, da izdajata predpise o uveljavljanju uredb o plačah delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij.

SPREMENBA UREDBE O POTNIH STROŠKIH

V uredbi o spremembah in dopolnitvah je Zvezni izvršni

svet nekoliko spremenil tudi uredbi o potnih in selitvenih stroških. Spremembe se nanašajo na podaljšanje bivanja v enem kraju po službenih poslih od dotedajšnjih 14 na največ 30 dni. Uredba natanko določa uporabo prevoznih sredstev za službeno potovanja in predvideva tudi plačila za službeno potovanje tam, kjer ni moč uporabiti prevoznih sredstev, in sicer 20 din na km. Zvezni izvršni svet je sprejel tudi uredbi o uporabi uredb o plačah sodnikov ljudskih sodišč za sodnike gospodarskih sodišč. S to uredbi so sodniki gospodarskih sodišč izenačeni v plačah in pogojih za napredovanje s sodniki rednih sodišč.

Zvezni izvršni svet je sprejel tudi uredbi o spremembah in dopolnitvah uredbi o zvanjih in plačah uslužbencev Narodne banke FLRJ.

Odsej je omogočen sprejem v službo pri Narodni banki tudi prosilcem, ki imajo potrebnih praks in sposobnosti, nimajo pa ustrezne šolske kvalifikacije. Tak uslužbenec pa mora v določenem roku opraviti izpit, v glavnem iz teoretičnih predmetov.

NOVE TARIFE V POMORSKEM PROMETU

Zvezni izvršni svet je sprejel tudi odlok o spremembi tarif v pomorskem potniškem prometu. Sedanje tarife za redne vozne

Nadaljevanje na 2. strani

NOVI GOSPODARSKI PREDPISI SPREJETI

Zvezni izvršni svet je na večernejši seji sprejel uredbi o ustanovitvi skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva. Naloga te skupnosti bo, da bo pripravljala za organe državne uprave predloge o organizaciji elektrogospodarstva v naši državi, o izmenjavi električne energije med člani skupnosti, o seštevjanju perspektivne in letne elektroenergetske bilance in načrte o elektrifikaciji Jugoslavije.

SPREMENBE V UREDBI O UPRAVLJANJU OSNOVNIH SREDSTEV

Uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbi o upravljanju osnovnih sredstev gospodarskih organizacij so nekoliko spremenili. Glavna sprememba se nanaša na to, da gospodarske organizacije niso dolžne poravnati škode, ki je niso zakrivilje. Druga sprememba se nanaša na to, da lahko Zvezni izvršni svet odredi družbeno pravni osebi, ki mu lahko odtuji kako osnovno sredstvo, če zahtevajo to potrebe narodnega gospodarstva.

NOVI PREDPISI O TAKSAH

Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbi o taksah v postopku pred gospodarskimi sodišči določa, da se takse, ki se plačujejo pri tem sodišču, v primeru če znašajo nad 20.000 din.

SKUPSCINSKO ŽIVLJENJE

NOVE TARIFE V POMORSKEM PROMETU

(Nadaljevanje s 1. strani)
cene se zvišajo za 15%. Cena potniške postelje v spalnih kablinah na ladjah in v pomorskem potniškem prometu se zviša za 100%. To povečanje na raven vozne na železnih ni veliko, ker znaša razlika med cenami na železnih in pomorskem prometu samo 5%. To zvišanje pa bo vplivalo na razbremenitev

sedanjega potniškega pomorskega prometa. S posebnim odlokom je Zvezni izvršni svet podelil direktorju uprave pomorstva in rečnega prometa, da lahko v soglasju z Izvršnim svetom izda pravilnike o reševalnih in navigacijskih sredstvih na ladjah trgovske mornarice FLRJ. Zvezni izvršni svet je sprejel tudi odlok o prenosu poslov na področje turizma iz pristojnosti zveznih organov uprave na Turistično zvezo Jugoslavije.

Na večerajšnji seji je Zvezni izvršni svet sprejel tudi več odlokov in uredb s področja kmetijstva. Najvažnejši so vsekakor trije odloki o doplačilu pri prodaji strojev, orodja in rezervnih delov za potrebe kmetijstva. Kmetijske stroje, orodje in rezervne dele, za katere velja regres, bodo lahko kupovale kmetijske proizvodne organizacije.

REGRES PRI PRODAJI PLEMENSKE ŽIVINE

S posebnim odlokom je predviden regres pri prodaji uvožne plemenske živine iz francoskega dela tristranske pomoči. Odlok predvideva regres 65%

za kobile čistokrvne arabske, 80% pa za kobile čistokrvne angleške pasme. Sprejet je bil tudi odlok o dopolnitvi odloka o doplačilu pri prodaji umetnih gnojil, sredstev za zaščito rastlin in nekaterih potrebnih kmetijstva. Po drugem odloku bo Narodna banka dajala iz sredstev splošnega investicijskega sklada kmetijstvu in kmetijskim organizacijam investicijska posojila za zgraditev silosov in gnojilšč. Prosilci pa morajo imeti najmanj 20% lastnih sredstev glede na vrednost objekta.

Razen tega je Zvezni izvršni svet sprejel nekaj odlokov, nanašajočih se na pospeševanje kmetijstva.

ZAKON O DAVKU NA DEDIŠČINE IN VOLILA

Zvezni izvršni svet je večeraj sprejel zakon o davku na dediščine in volila namesto dosedanje uredbe. Določbe tega zakona slone na sedanjih imovinskih odnosih. Davek na dediščine in volila plačujejo samo fizične in privatne osebe, ne pa tudi gospodarske, zadržne in družbene organizacije ter državni organi. Če gre za poslopja ali dele poslopja, se plača davek samo v primeru, če ima dedič ali prejemnik volila od dediščine ali že od prej več kakor dvoje večjih ali več kakor tri manjša stanovanja. Državljanji Jugoslavije torej ne bodo plačevali davka od nobene druge imovine razen od poslopj in delov poslopja. Privatne pravne osebe bodo plačevale davek na vse nepremičnine in premičnine, glede poslopj pa so izenačene s fizičnimi osebami.

Stopnja tega davka je odvisna od vrednosti dediščine in volila, za katero je nastala davčna obveznost. Od dediščine v vrednosti 600.000 din bodo davčni zavezanci plačali naslednji davek: po 5% neposredni dediči, družina druge stopnje pa bo plačala od iste vrednosti 6% davek. Najvišja davčna stopnja znaša za dediščino in volila 21,5 do 30%. Določbe tega zakona se bodo uveljavljale tudi za primere, ko odmera davka po prejšnjih predpisih ni postala pravomočna.

Zvezni izvršni svet je na večerajšnji seji ratificiral tudi več mednarodnih pogodb.

V Mariboru bodo pojasnjevali načelna vprašanja komun

Maribor, 5. febr. — Današnji seji okrajnega odbora Socialistične zveze v Mariboru so prisostvovali tudi nekateri ljudski poslanci. Predsednik okrajnega odbora tov. Majhen je pojasnil nekatere pomanjkljivosti, ki so se pojavile v zadnjem času v organizacijah SZDL, predvsem pri izbiranju iniciativnih odborov komun, v katerih je preveč uslužbencev. Ko je prikazal še nekatere druge slabosti, je predlagal, kako pomagati odborom SZDL v bodočih komunah, da bi lahko uvedle boljše delo kot v občinah. Več kot deset bo treba razlagati ljudem principialna vprašanja, ki se pojavljajo v zvezi s komunami.

Okrajni odbor SZDL je sklenil, da bo treba zvišati povprečne članov Socialistične zveze na področju mariborske skupnosti komun od 67% vsaj na 80% vseh volivcev. Nove člane bo treba pritegniti predvsem na podeželju, ker jih je v Mariboru tako že 87%. V raznih krajih, predvsem na sedežu komun, bodo pripravili tečaj s pet ali šest predavanj.

KONFERENCA POLITIČNIH DELAVCEV SLOV. PRIMORJA

Izvolili so začasno politično vodstvo za bodočo koprsko skupnost komun

Konference se je udeležila tudi tovarišica Vida Tomšič

Koper, 5. febr. Dopoldne je bila v mali dvorani koprškega gledališča konferenca okrajnih odborov SZDL Kopa, Sežane in Postojne, na kateri so razpravljali o političnem položaju na področju bodoče koprške skupnosti komun ter izvolili začasni vodstvi SZDL in ZKS. Konferenca se je med drugimi udeležila tudi članica predsedstva SZDL Slovenije tovarišica Vida Tomšič.

Tovariš Jože Borštnar, član Izvršnega sveta LRS in predsednik iniciativnega odbora za organizacijo koprške skupnosti komun, je v svojem referatu analiziral delo političnih organizacij sedaj, neposredno pred formiranjem komun. Tovariš Albert Jakopič-Kajtimir je v razpravi poudaril, da je ustanavljanje komun zgodovinski korak v iskanju poti za nadaljnji razvoj socialistične demokracije. Tovarišica Vida Tomšič, ki je tudi sodelovala v razpravi, je med drugim poudarila, da so na konferenci premalo razpravljali o dejavnosti političnih organizacij v komunah in o tem, kako ljudem dati možnost, da bodo lahko vplivali na življenje in dogajanje v komunah.

REDNA LETNA SEJA GLAVNEGA ODBORA PREŠERNOVE DRUŽBE

Prodoren uspeh letošnjih knjig PREŠERNOVE DRUŽBE

Knjige gredo iz rok v roke in iz hiše v hišo

Ljubljana, 5. febr. Danes dopoldne je bila v dvorani Kluba ljudskih poslancev redna letna seja Glavnega odbora Prešernove družbe. Sejo je začel predsednik Glavnega odbora tov. Boris Zihert in predal besedo tajniku Srečku Dimcu. Njegovo obširno poročilo je govorilo o delu Prešernove družbe v preteklem letu ter se je dotikalo poleg raznih organizacijskih problemov še zlasti izbora knjig. Širiti dobre knjige, je po glavnina naloga Prešernove družbe in zato je precej dela posvečenega prav njihovi izbiri, iskanju rokopi. sov itd. Kot kaže, je Prešernova družba takoj v začetku svojega obstoja prebolela tako imenovano »vprašanje« večerniško poljudnega leposlovja ter je na široko odprla vrata književnikom. Razpisala je velik natečaj, ki pa tudi letos ni imel uspeha, saj je od 42 rokopi-

sov prispelo komaj eno delo značnega pisatelja. Zanimivo je bilo poslušati tudi, kaj poročajo poverjeniki o Prešernovih knjigah. Nedvomno je število naročnikov knjig Prešernove družbe že doseglo razveseljivo število, vendar pa še daleč ne tistega, kar bi lahko. Pomisliti je treba, da imamo v Sloveniji kakih 370.000 gospodinjstev, ki pa imajo vsa skupaj naročenih samo 50.000 izvodov Prešernovih knjig. Pri tem je bila beseda tudi o visokem številu naročnikov Mohorjeve družbe. Ugotovljen je bil idejno-politično škodljiv vpliv nekaterih njenih publikacij. Na splošno je mogoče reči, da je Prešernova družba v celoti prebila led in da gredo letos njene knjige iz rok v roke. Mnogim je žal, ker se niso na knjige pravčasno naročili. Število naročnikov pa se bo še dvignilo. Glavni odbor oziroma tajništvo družbe prejema precej dopisov iz raznih krajev, v katerih mu poverjeniki sporočajo, kaj so dosegli, zraven pa priporočajo, kaj naj bi Prešernove knjige še vsebovale. Letošnji uspeh Prešernovih knjig je poročilo tajnika označilo kot prodoren, med knjižarnam pa so bile največ zanimanja deležne »Dežele sveta«. V poročilu je bilo poudarjeno, da je nujna utrditev članske discipline.

Potem ko je obširno poročilo nadzornega odbora podal pisatelj Anton Ingolič, se je razvila precej živahna razprava, v kateri so sodelovali številni člani glavnega odbora. Akademski slikar France Mihelič je opozoril na obravnavanje likovne problematike v reviji Prešernove družbe »Obzornik« ter je bil glede nje mnenja, da je neenačrtna ne samo, kar se tiče starije, temveč tudi sodobne umetnosti. Pisatelj Matej Bor je priporočil, da bi se pri izbiri knjig ne smeli držati tistega estetskega kriterija, ki upošteva v umetnosti in sploh v literaturi le konvencionalni realizem. Tov. Tone Fajfar je govoril o tem, kako se uredništvo »Obzornika« trudi, da bi širilo propagando za likovno umetnost. Izjavil je, da je sodelovanje likovnih umetnikov pri »Obzorniku« zelo zaželeno, vendar je bilo tega sodelo-

DNEVNA KRONIKA

Prosvetni delavci pojdejo v tujino

Beograd, 5. febr. (Tanjug). Ta mesec pojdejo v tujino prve skupine naših prosvetnih delavcev, ki jih pošilja komisija za reformo šolskega sistema odbora za prosveto pri Zveznem svetu Zvezne ljudske skupščine, da bi proučile šolstvo drugih dežel. Prosvetni delavci se bodo mudili po tri mesece v Angliji, Franciji, Zahodni Nemčiji, na Danskem, Švedskem in Norveškem.

Letos okoli 200 tisoč tujih turistov

Zagreb, 5. febr. (Tanjug). Po obvestilih turističnih organizacij in uradov je pomladi pričakovati obisk velikega števila tujih turistov v Jugoslaviji. Ze marca bo prispelo v Dubrovnik in Split na krožnem potovanju po Sredozemlju več kot 3000 tujih turistov. V naslednjih mesecih bo obiskalo

Jugoslavijo približno 3500 tujih turistov. V aprilu in maju bo prispelo v Jugoslavijo več skupin turistov iz Zahodne Nemčije, Avstrije in skandinavskih dežel. Spriču podaljšanja turistične sezone in večjega zanimanja za manjše kraje bo letos bržkone obiskalo našo deželo 200.000 tujih turistov, oziroma 25% več kakor lani.

Konferenca zastopnikov šol v kranjskem okraju

Kranj, 5. febr. Davi je bila konferenca zastopnikov vseh obrtnih in osnovnih šol ter gimnazij iz okraja Kranj. Pogovorili so se o delu šolskih svetov in poudarili, da bi bilo prav, če bi prišli v te svete zastopniki množičnih organizacij, da bi se seznanili z vprašanji, ki nastajajo v šolah. Kritizirali so tudi pedagoge, ki se še do zdaj niso otresli religioznosti, kar je ponekod slabše vplivalo.

MINULI TEDEN V SKUPSCINI

Temeljitejše obravnavanje

Gospodarska odbora Zvezne skupščine sta po načelni razpravi odgodila obravnavanje vseh treh zakonskih osnutkov, ki so bili na dnevnem redu, in jih vrnila posebnim komisijam in Zveznemu izvršnemu svetu v ponovno obravnavanje.

Za sleherni osnutek zakona posebej so razložili, zakaj so obravnavanje odgodili, različni. Vendar imata prva dva — o gozdovih in železniškem prevozu — skupno poglavito pomanjkljivost: ugotovljeno je bilo, da sta nezadostno pripravljena, premalo zrela za obravnavanje v odborih. Kar zadeva osnutek zakona o vinu, je stoar drugačnja: nastalo je načelno nesoglasje glede ene izmed poglavitnih koncepcij zakonskega osnutka, ali naj bi z zakonom dovolili ali prepovedali izdelovanje umetnega vina.

V razpravi o osnutku temeljnega zakona o gozdovih so poslanci izrekli orsto tehničnih pripomb na račun načelnih tez. In zaključek je bil potem docela logičen: osnutek je treba vrniti o ponovno proučevanje komisij, sestojčih iz članov obeh skupščinskih odborov in predstavnikov Zveznega izvršnega sveta.

Osnovni ugovori zoper osnutek zakona o železniškem prevozu so se nanašali na njegovo preobširnost in prepodrobno obravnavanje predmeta, ki ne glede na specifičnost železnice v zakonu ni utemeljeno. Posem upravičeno so poslanci opozorili, da je te sicer važne stvari možno urediti z uredbami ali pravilniki, ki bi jih sprejela železnica in morebiti potrdil Zvezni izvršni svet. Dejansko je res odveč, da bi poseben zakon obširno določal, kako se bodo, denimo, obnašali potniki v vozu, kako bodo prevažali živali, trupla umrlih in podobno.

Tudi v tem primeru sta odbora sklenila, da bo posebna komisija ponovno proučila predlagani osnutek in izdelala novega v skladu z izrečenimi pripombami ter tako izločila vse tisto, kar je od-

večno, kar sodi na področje posebnih predpisov.

Razprava o osnutku o vinu je bila nenaodna živahna in razgibana. Ves čas se je sukala okoli tega, ali je treba predvideti možnost proizvodnje umetnega vina, ali ne. Izrečeni so bili mnogi argumenti in nasprotni argumenti. Sklicevali so se na medicino in na znanstvene ugotovitve, skratka, poslanci so oneto branili posamezna mnenja. Pri tem je prišlo tudi do pretiravanja, tako da je bilo celo slišati tudi takšne izjave nekega strokovnjaka: »Naravno vino je hrana in zdravilo, ozbuja navdih in lepo razpoloženje, umetno vino pa je sumljiva tekočina.«

Skupina članov v enem kot v drugem odboru je odločno zagovarjala stališče, da je treba z zakonom prepovedati sleherni proizvodnji umetnega vina. Druga skupina se je zavezala za to, naj bi zakon omogočil pooblaščenim podjetjem, da po industrijski poti proizvajajo alkoholne pijače, po okusu in aromi podobne vinu. V tem primeru bi bila ta podjetja dolžna na etiketah poudariti poreklo in značaj njihovih izdelkov, da niso to naravna vina, s strogiimi kontrolnimi ukrepi pa bi nadzorovali spoštovanje zakonitih predpisov.

Celo po večurni razpravi niso mogli določiti enotnega načelnega stališča. Odločiti so se morali bodisi za glasovanje, bodisi za to, da osnutek ornejo komisiji, ki ga je izdelala, in Zveznemu izvršnemu svetu v ponovno obravnavanje. Odbora sta se odločila za drugo možnost.

Dejstvo samo, da so vse tri zakonske osnutke zadevnega reda vrnili, utegne na prvi pogled vzbuditi vtis, da je to izključno posledica slabo pripravljenih osnutkov. Nedvomno gre tudi za to. Toda zdi se, da je v tem primeru važnejše dejstvo, da sta odbora veliko bolj temeljito, vsestransko in z več odgovornostjo obravnavala osnutke zakonov. To pa je pojav, ki ga je vsekakor treba pozdraviti. Al. Petkovič

OB DESETLETNICI JAVNEGA TOZILSTVA

Zmeraj v boju za izpolnjevanje nalog naših delovnih ljudi

Te dni je minilo 10 let od ustanovitve javnega tožilstva. Organizirano je bilo na podlagi sklepa AVNOJ z dne 5. februarja 1945. Odtlej so nastale v naši državi velike spremembe. Čeprav minulo desetletje obdobje ni tako dolgo, vendar je zelo pomembno zaradi sprememb v naši državni in družbeni ureditvi. Od prvega povojnega obdobja, v katerem smo morali mnoge zadeve obravnavati prek državnega upravnega aparata, smo zelo razvili naš sistem neposredne socialistične demokracije. Organizacija javnega tožilstva kot del našega državnega sistema ni bila niti za hip zunaj tega boja za izpolnjevanje nalog, ki so čakale delovne ljudi naše dežele. Javno tožilstvo je res delalo in se razvijalo vzporedno s tem bojem.

Skoraj bi lahko rekli, da ni bilo nobenega vprašanja, ki smo zadeli nanj v našem boju za socializem, da ne bi pri njegovem obravnavanju sodelovala tudi organizacija javnega tožilstva. Javno tožilstvo je predvsem naloge in učinkovito sodelovalo v akciji pravosodnih organov, ko je šlo za kaznovanje vojnih zločincev. Znatno je tudi pripomoglo k uveljavljanju revolucionarnih ukrepov, ko smo vzeli vojnim špekulantom dobiček, ko smo uveljavili agrarno reformo in nacionalizirali industrijske objekte. Javno tožilstvo se je borilo za pravilno uveljavljanje vseh ukrepov, ki so položili temelje za razvijanje naših socialističnih odnosov, in uspešno je sodelovalo pri graditvi našega sistema državne uprave na splošno.

Od osvoboditve do danes je javno tožilstvo odločno pobijalo sleherni protisocialno dejavnost, usmerjeno na to, da bi onemogočili našim delovnim ljudem boj za socializem, za premagovanje naše gospodarske zaostalosti, za obrambo naše neodvisnosti. Vzporodno s tem je bilo javno tožilstvo eden važnih činiteljev v obrambi zakonitih pravic posameznih državljanov, pa naj jih je ogrožal kdor koli.

Z razvojem našega državnega in družbenega sistema so se spreminjale tudi oblike javnega tožilstva. Upravljanju gospodarstva po delovnih kolektivih, družbenemu upravljanju sploh, razvijanju čedalje širše neposredne kontrole državljanov nad delom vseh državnih organov je treba pripisati, da je odpadla potreba po celi vrsti intervencij državnih tožilstev. Vzile temu pa se temeljni značaj organizacije javnega tožilstva še zdaj ni bistveno spremenil. Se zmeraj čaka to organizacijo cela vrsta nalog, ki jih mora izpolnjevati tako na področju kazenskega

proгона kakor tudi na drugih področjih našega državnega in družbenega življenja. Lahko bi rekli, da je glavna naloga javnega tožilstva, da z zakonitimi pooblastili na področju kazenskega proгона, zatiranja gospodarskih prestopkov in na drugih področjih našega državnega in družbenega življenja uveljavlja ukrepe za zaščito enotnosti našega gospodarskega in pravnega sistema. Takšna osnovna naloga zahteva tudi posebno enotno organizacijo vsega javnega tožilstva.

Siroka horizontalna in vertikalna decentralizacija upravljanja gospodarstva in vseh drugih državnih poslov omogoča zlorabo teh pravic splošne družbene skupnosti. Ena izmed glavnih nalog javnega tožilstva kot enotnega zveznega organa je, da nastopa proti takšnim partikularističnim pojavom. V tej zvezi je važno omeniti, da s takšno akcijo javnega tožilstva nikakor ne kršimo pravic posameznikov, gospodarskih organizacij ali drugih državnih organov. Njihove pravice nikakor ne morejo biti ogrožene iz prestopnega razloga, ker javna tožilstva o njih nikoli ne odločajo. Pravice javnih tožilstev so pravzaprav izčrpane

malone izključno s tem, da predlagajo višjim državnim organom, da v okviru svojih zakonitih pooblastil uveljavljajo svojo pravico višjega državnega ali nadzornega organa in ukrepe za zaščito zakonitih predpisov ter enotnega pravnega in gospodarskega reda.

Naloge, ki so čakale in ki še čakajo javno tožilstvo, še zdaleč niso preproste. Mnogo naporov smo potrebovali, da smo jih lahko uspešno izpolnili. V prihodnje bo treba še več naporov, ker so naloge čedalje bolj zamotane. Desetletni sadovi in izkušnje, ki si jih je pridobila ta organizacija, pričajo, da bo njeno delo tudi v prihodnje uspešno.

SVET ZA KULTURO IN PROSVETO LR SLOVENIJE
pritrjeva v ponedeljek, 7. februarja 1955 ob 20. uri
v Filharmoniji

SLAVNOSTNO AKADEMIJO

V PROSLAVO PREŠERNOVEGA DNE
s slavnostnim govorom akademika Josipa Vidmarja, predsednika SAZU.

Glasbeni spored obsega Ramovšev Simfonijo, Tajčevičeve Balkanske ples (v instrumentalni B. Leskovic), Paborjevo Istrijanko in Lipovškovo kantato Orglar. Izvajalci so: orkester in zbor Slovenske filharmonije, solisti Nada Vidmarjeva, Sonja Drakslerjeva, Miro Brajnik in Zdravko Kovač, dirigira Samo Hubad.

Vabila, ki veljajo kot brezplačne vstopnice, so na razpolago pri blagajni Slovenske filharmonije.

Turški obisk v Rimu

Razgovori so bili v glavnem protokolarnega značaja

(OD POSEBNEGA DOPISNIKA »BORBE«)

Rim, 5. febr. »Res ni bilo potrebno uradno poročilo o italijansko-turških razgovorih, da bi se prepričali o značaju in pomenu Atlantskega pakta in organizaciji zahodnoevropske obrambe.« je zapisal neki rimski časnik v komentarju o bivanju turških državljanov v Rimu. V poročilu razen poudarka na vlogi Atlantske zveze ter članstva Turčije in Italije v njej res ni bilo nobenega bolj konkretnega elementa, iz katerega bi lahko sklepali, na kaj so se nanašali Menderesovi in Köprülüjevi razgovori s Scelbo in Marilnom. Vsebinsko sestanka bi bilo treba še enkrat iskati v listem, česar v poročilu ni bilo. Po ovinkih in delnih informacijah iz palače Chigi je bilo moč zvedeti, da so se razgovori nanašali v glavnem na troje vprašanj.

Prvič, obe vladi sta proučili možnost, da bi tesneje vskladili svojo politiko na Sredozemlju in luči Atlantske zveze. Cilj italijanske politike je, da bi si vsaj delno spet priborila izgubljene pozicije na Sredozemlju in navezala stike, ki bi ji omogočili gospodarsko in politično prodiranje na sredozemsko področje. Konkretnih sklepov v tem oziru ni bilo moč sprejeti. V poročilu omenjeno soglasje obeh vlad se je v glavnem omejilo na obveznosti glede medsebojnega posvetovanja in izmenjave informacij, na podlagi katerih bi vskladili gledišča o raznih vprašanjih in vidikih sredozemske politike.

Drugo vprašanje, kateremu so posvetili med razgovori pozornost, je položaj na Srednjem vzhodu. Italija se zlasti zanima za nedavno akcijo turške vlade v arabskih deželah. V sedanjem razvoju arabskih dežel vidijo rimski politiki možnost predvsem gospodarskega, pa tudi političnega prodiranja na to področje. Italijanska vlada je že navezala nekaj stikov s temi deželami. Zda pa je poudarila možnost turško-italijanskega sodelovanja na tem področju. Hkrati pa je izrazila zaskrbljenost sprčo posledice razdora, ki ga je povzročila v bloku arabskih dežel napovedana turško-iraška pogodba.

Tretje vprašanje — gospodarski problemi — je bilo edino, v katerem so prišli do bolj konkretnih sklepov. Turčija dolguje Italiji 30 milijard lir iz svoje zunanje-trgovinske menjave z Italijo po vojni. Turčija tudi zdaj ne more v gotovini poravnati tega dolga. Izhod bi bilo moč najti edinole v nadaljnem večjem izvozu iz Italije.

Nekateri krogi v Italiji in na Zahodu so trdili, da je Turčija na razgovorih v Rimu tudi povabila Italijo, naj bi se pridružila Balkanski zvezi. Ugibanja v tem oziru so se razblinila šele, ko sta Menderes in Köprülü odgovorila iz Rima. Predsednik turške vlade in italijanski zunanji minister Martino sta v svojih izjavah na letališču najodločnejše zanimala trditve, da bi bili s turške strani v tem smislu karkoli predlagali italijanski vladi. Menderes je poudaril, da Turčija od svojih zaveznic Jugoslavije in Grčije nima pooblastila, da bi povabila Italijo v Balkansko zvezo in torej ni mogla dati takšne pobude. Martino je rekel, da njegova vlada sploh še ni proučila takšne možnosti in da je Ankara tudi ni povabila, naj jo prouči. Po mnenju italijanskega zunanjega ministra to vprašanje ni »aktualno« in italijanska vlada o njem še nima določnega stališča.

POSEBNA POSLANICA

Daga Hammarskjölda Ču En Laju, da bi ga pridobil za prekinitev sovražnosti na Daljnem vzhodu

Nem York, 5. febr. (Reuter). Generalni tajnik OZN Dag Hammarskjöld je poslal predsedniku kitajske vlade Ču En Laju poslanico v zvezi s Formoškim vprašanjem. Sodijo, da je Hammarskjöld v tej poslanici skušal osebno vplivati na Ču En Laju, naj sprejme vabilo Varnostnega sveta k razpravi o prenehanju sovražnosti v Formoški ožini, in da je to poslanico poslal ločeno od brzojavke, s katero je obvestil predsednika Ču En Laju o pozivu Varnostnega sveta. Se zmeraj pričakujejo, da bo kitajska vlada bolj »opredeljena« odgovorila na Hammarskjöldovo poslanico.

Predsednik Eisenhower se je danes posvetoval s Cabotom Lodgeom. Vodja ameriške diplomacije John Foster Dulles, ki je sedaj na odhodu, se bo jutri zbral v Washingtonu. Toda od vseh teh »visokih« posvetovanj ne prodre nič v javnost. V zunanjem ministertvu in v ustreznih veleposlaništvih zadevajo novinarji na popoln molk.

Menderes in Köprülü sta bila povabljena v Rim, da bi formalno vrnili lanski Pellov obisk v Ankaru. Potovanje turških državljanov je bilo torej protokolarnega značaja in sadovi razgovorov se tudi niso preveč oddaljili od tega značaja.

F. Barbieri

Le ameriški delegat v OZN Cabot Lodge je po sestanku z Eisenhowerjem izjavil, da ameriška vlada proučuje neke nove korake v zvezi s prekinitvijo sovražnosti na Daljnem vzhodu.

»TEZAVEN IZHOD IZ SEDANJE SVETOVNE KRIZE«

Nehru naj bi dal pobudo za pomirjenje na Daljnem vzhodu

London, 5. febr. (Tanjug). Po večerajšnji plenarni seji predsednikov vlad Britanske skupnosti narodov in sinočnji seji britanske vlade izjavljajo v londonskih diplomatskih krogih, da je možno, da se bo sprčo odklonitve pekinške vlade, da se odzove povabilu Varnostnega sveta k razpravi o Formozi, indijski ministriški predsednik Nehru obrnil na Ču En Laju. Nehru bi se v tem primeru posvetoval z vladami ostalih dežel Britanske skupnosti. To je ena izmed verjetnih možnosti med tistimi, ki jih omenjajo v londonskih krogih po neuspehu Varnostnega sveta. Sodijo, da ima Nehru najugodnejši položaj za neposredno izmenjavo mnenj s predstavnikom LR Kitajske, ker Indija v tem sporu ni angažirana na nobeni strani.

Toda ministriški predsednik Nehru je bil zelo oprezen v svojih izjavah o Formozi. V govoru, ki ga je imel sinoči pred tri tisoč indijskimi študenti, je poudaril, da je položaj delikaten in da nihče ne ve, kako se bo dalje razvijal. Nehru je pripomnil: »Zato je treba biti obziren in dati izjave ob pravem času. To je zelo važno in zato ni zdaj moja naloga, reči kaj več o tem. Treba se je varovati izjav, ki bi utegnile otežiti rešitev. Kadar so ljudje razburjeni, tedaj tudi najmanjša stvar poveča komplikacije in zato: čim manj govorimo o Formozi, tem bolje.«

Nehru je označil mednarodni položaj za »zelo resno svetovno krizo, iz katere je težko najti izhod.« Indijski ministriški predsednik je ta teden sploh bil zelo aktiven tako na konferenci dežel Britanske skupnosti, kakor tudi izven nje. Posebej se je razgovarjal z britanskim zunanjim ministrom Edenom, kitajskim odpravnikom poslov v Londonu Hsiangom in z veleposlanikom ZDA ter Indonezije. Nehru se je sinoči na svojo pobudo ponovno sestel z ameriškim veleposlanikom.

Razgovore o Formozi bodo nadaljevali v Londonu tudi jutri. Predsedniki vlad Indije, Avstralije, Kanade in Pakistana bodo

PISMO IZ NEMCIJE

NEMSKI MANIFEST

Dve struji v gibanju odpora proti nemški oborožitvi

(OD STALNEGA DOPISNIKA »BORBE«)

Frankfurt ob Meini, januarja

Frankfurt se je 29. januarja zbudil zastrt v meglo, iz katere je šlo in ki se je valila počasi kot sajast dim iz lokomotive pod pritiskom mrzlega petra. Prebivalci polmilijskega mesta ob Meini so vlnudno in prijazno posiljali številne goste in novinarje k cerkvi sv. Pavla. Cerkev stoji v najstarejšem mestnem okraju in na njej je še videti sledove rimske in starogermanske arhitekture. Okrog cerkve je stalo na hodnikih kakih 500 ljudi, da bi slišali, kaj bo povedal in sklenil slavnostni zbor 1200 uglednih predstavnikov javnega in političnega življenja.

Zagovorniki združitve Nemčije in nasprotniki njene oborožitve niso po naključju izbrali tega mesta in okrogle cerkvene dvorane, da bi v njej objavili »nemški manifest«. V Frankfurtu se je v revolucionarnem letu 1848 zbrala sloveča narodna skupščina »Frankfurtski uvodni parlament« (ko je nemško meščanstvo dvignilo zastavo boja proti fevdalizmu in njegovim čuvarjem — koočastim pruskim čeladom). Zadnje dejanje te revolucije se je tudi odigralo v tem mestu. Toda bilo je tragikomično. Poslanci so presedali v naročju junkerjev in knezov, brž ko je delavstvo povzdignilo svoj glas.

Cez sto let je znova šel iz Frankfurta v svet poziv. Od takrat se je položaj bistveno spremenil. Takrat so meščani zahtevali parlament in združitve raz-

kosanih kneževin. Zdaj so se zbrali, da bi branili demokracijo, pravico ljudstva, da samo odloča o usodnih vprašanjih, da bi se pa branili tudi pred samim parlamentom.

Združitve razkosome Nemčije je vladno in opozicijsko geslo. To je razumljivo, saj drugače ne more in ne sme stopiti pred ljudstvo nobena politična sila. Združitvi pa pripisujejo različno socialno vsebino. Ne gre zgolj za različne nazore vlade in opozicije, marveč tudi za različne težnje v taboru nasprotnikov pariških pogodb in bonnske politike. Zato obravnavajo eni združitve kot čisto narodno vprašanje, drugi pa upajo, da bo odstranitev cone meje prinesla tudi nove in svetlejšje perspektive glede družbenih in socialnih razmer.

Te različne, še ne dovolj iz-

oblikovane težnje, se pokažejo tudi, kadar gre za metode boja proti oborožitvi. Nasprotniki pariških pogodb se strinjajo v mnenju, da je ponovna oborožitev nevarna za demokracijo in združitve. To soglasje so poudarili tudi v »manifestu«.

»Upostavitve oboroženih sil v Zahodni Nemčiji in sovjetski okupacijski coni mora pokopati upanje na združitve za nedogleden čas in povečati napetost med Vzhodom in Zahodom. Strašna usoda, da bi si stali rodni bratje nasproti z orožjem v roki v dveh različnih vojskah, bi postala stvarnost.«

Te besede so zbudile v Nemčiji velik odmev. Podpisniki »manifesta« dobivajo dan za dnem na stotine pism in brzojavk s te in one strani cone svoje meje. Na prvem poskusnem plebiscitu v nemkem predmestju Hamburga, se je 84% prebivalcev izreklo za »manifest«. Tudi v ostalih velikih mestih računajo s podobnim izidom. Vse tudi kaže, da bo to ljudsko glasovanje vsaj moralno omajalo dvetretjinsko vladno večino v zveznem zboru.

Vladajoča stranka se mrzlično pripravila na protiofenzivo. Sam kancler je že nastopil kot govornik v nekaterih velikih mestih, ustanovil so poseben štab, ki ima na razpolago mnogo denarja. Po objavljenih informacijah so prispevali — za začetek milijon mark. Vladni krogi poudarjajo, da plebiscit v zvezni ustavi ni dovoljen in se sklicujejo na izid volitev leta 1953.

»Manifest« je povečal gibanje odpora, s tem pa tudi vladnih skrbi prav zato, ker zlasti poudarja perspektivo dveh nemških vojsk v nasprotnih taborih na meji, ki deli nemški narodni organizem. In v tem je njegova moč. Toda zbor v cerkvi sv. Pavla je pokazal tudi očitna trenja v obravnavanju socialne vsebine združitve in metod boja proti oborožitvi.

V začetku mojega pojasnjevanja,« je rekel podpredsednik združenih sindikatov Reuter, »vprašam, kdo je pristojen, da v imenu ljudstva sprejema tako usodne sklepe, kakor je oborožitev. Menim, da je za takšen sklep pristojno samo naše ljudstvo, vsi državljani in državljanke, ki imajo državljanske pravice. Vsem nam mora biti jasno, da vprašanje ponovne oborožitve tako globoko in usodno zadene sphernege Nemca, da sklepa ni moč prepuštili 500 poslancem.«

V tem smislu so govorili prof. Golwitzer iz Bonna, prof. Weber iz Heidelberga, bivši minister Heinemann, duhovnik Lange iz Porurja in drugi. Z oltarja cerkve sv. Pavla je bilo slišati zelo zanimive razlage, ker je odpor proti ponovni oborožitvi nedvomno posledoval privlačno moč socialnodemokratskemu geslu o združitvi, hkrati pa je povzročil ostro kritiko parlamentarne demokracije.

»Kanclerjevo politiko enotne krščanske fronte lahko kratko izrazimo v treh stavkih: da bi čimveč zaslužili, da je vojska potrebna, da brani tak red, cerkev pa da ga blagoslovila.« Te Heinemannove besede, ki osvetljujejo socialni pomen boja proti oborožitvi, so izzvale viharno odobravanje v okrogli dvorani.

Prav na tej poti raste gibanje odpora med delavci. Zato se ne zadovoljujejo s pritohžbami, prošnjami in podobnim, marveč zahtevajo ljudsko glasovanje in bolj radikalna bojna sredstva. Delavci ne dvomijo, da bo vladna večina v zveznem zboru 24. in 26. februarja izglasovala oborožitev, pa naj bi se pojavilo še deset pozivov in manifestov. Zato teže za kritiko parlamentarne demokracije s široko ljudsko akcijo. V predsedstvih sindikatov socialnodemokratske stranke pa se mnogi s skrbjo vprašujejo, kakšne sadove bi utegnili roditi takšna akcija. Zato jim ni po volji.

Rade Vujović

Džavaharlal Nehru in Vidja Pandit na konferenci dežel Britanske skupnosti

hodnji praktični ukrep. Konkretnih razgovorov z LR Kitajski ne bodo začeli, dokler ne bodo dobili nekaterih jamstev za uspeh.

Tunizijci obžalujejo padeč Mendès-Francea

Tunis, 5. febr. (AFP). Na kongresu »Neodestura« v Tunisu so sprejeli resolucijo, ki izraža zapužanje političnemu biroju »Neodestura« in hkrati podpira tuniško delegacijo, ki naj bi se s francoskimi predstavniki pogajala o tuniški avtonomiji.

Neki predstavnik »Neodestura« je davi izjavil, da so obžalovanjem sprejeli vest o padcu Mendès-Franceove vlade. Tuniški narod je ohranil svojo hladnokrvnost. »Nadejamo se,« je dejal, »da bodo francosko-tuniška pogajanja s prihodnjo francosko vlado potekala na temeljih, ki jih je postavil Mendès-France v svojem govoru 31. julija lani.«

Nočne brzojavke

WASHINGTON. — Ameriški delegat v OZN Lodge je izjavil po razgovoru s predsednikom Eisenhowerjem, da ZDA proučujejo nove načine, da bi prenehali s sovražnostmi na Formozi, Lodge ni hotel povedati, kakšni so načini, ki jih predvideva ameriška vlada.

KAIRO. — Predsednik vlad arabskih dežel, ki so na konferenci v Kairu, še niso bili uradno obveščeni, da je predsednik iraške vlade Nuri El Said odklonil pogoje predsednika egiptovske vlade Naserja za sestanek, ki bi moral biti v Bejrutu.

NEW YORK. — Iz japonskih virov so zvedeli, da je japonski opazovalec v OZN veleposlanik Renzo Savada izročil sovjetskemu predstavniku v OZN Saboljevo pogoje za sklenitev mirovne pogodbe s Sovjetsko zvezo.

V popolni slogi in sporazumu se je zaključila beogradska začetna etapa dela Stalnega tajništva Balkanske zveze

Beograd, 5. febr. (Tanjug). Člani biroja Stalnega tajništva Balkanske zveze so se davi s simponom odpeljali v Ankaru, kjer bo po določbah pogodbe letos sedež Stalnega tajništva. V Ankaru so odpotovali predstojnik biroja g. Konstantin Himajevo v Ankaru tudi jugoslovanski predstavniki v vojaški in kulturni komisiji tajništva. Za jugoslovanskega predstavnika v gospodarski komisiji bo haje imenovan dr. Rogler, ki se že mudi v Ankaru. Za jugoslovanskega predstavnika v Stalnem tajništvu je bil že imenovan veleposlanik v Turčiji Mišo Pavičević.

Predstavniki Jugoslavije, Grčije in Turčije v Stalnem tajništvu Balkanske zveze so danes v svojih poslovnih izjavah poudarili, da je tajništvo v Beogradu uspešno izpolnjevalo svoje poslanstvo, da so predstavniki treh dežel tesno sodelovali in da v njihovih glediščih ni bilo razlik. Diplomatski urednik predstavništva treh dežel veleposlanika Ljubomira Radovanovića in Turčije v Beogradu g. Phylona in Agaha Aksela, naj mu pove, vedo svoje mnenje o delu tajništva v Beogradu.

Predstavniki Jugoslavije veleposlanik Radovanović, ki je bil tudi predsednik odbora Stalnega tajništva, je izjavil: Eden prvih poslov, ki ga je moralo opraviti Stalno tajništvo v prvem letu svojega zasedanja in ki ga je po našem prepričanju opravilo uspešno, je bilo uveljavljanje sporazuma o njegovih ustanovitvi. Hkrati je zaključilo vse organizacijske, pravne in tehnične posle v zvezi z upostavitvijo svojega organizma in svojih organov. To delo je bilo v glavnem zaključeno v lanskem prvem polletju, potem pa so lahko odbor in sekcije začeli proučevati posamezna vprašanja o razvoju balkanskega sodelovanja, ki sodijo v njihovo pristojnost.

Organi Stalnega tajništva obravnavajo ali bodo v kratkem obravnavali več konkretnih predlogov in problemov s političnega, gospodarskega in kulturnega področja. Vsi ti problemi zahtevajo podrobno proučitev, zlasti najprimernejše oblike in pota. Tega dela ni bilo moč opraviti med beogradskim zasedanjem, ker smo na njem večino časa posvetili organizacijskim poslom. Zato bomo to delo nadaljevali v Ankaru.

Ze na podlagi dosedanjega

Veleposlanik g. Phylon Phylon, predstavnik Grčije, je rekel: Premestitev sedeža Stalnega tajništva ankarške pogodbe v to mesto pomeni prvi obrat v pogodbi dogovorjenega rotacijskega sistema. S tem je označen konec prve etape dejavnosti tajništva, ki je bila v celoti zelo zadovoljiva, in sicer ne le zato, ker se je moralo tajništvo lotiti organizacije svojega raznolikih dela, kar je torej bolj zamotano, marveč tudi sprčo ustvarjalnega dela, ki ga je opravilo na nekaterih zelo pomembnih področjih v popolni slogi in sporazumu. To vzbuja upanje na plodno in koristno prihodnost, ki bo koristila trem deželam.

Veleposlanik Turčije v Beogradu Agah Aksel je kratko poudaril ustanovitev in premestitev tajništva v Ankaru ter izjavil:

Z=A=D=N=J=E=V=E=S=T

PREDSEDNIK TITO V SUEZU

OBISK V EL ŠATU

kjer je generalni major Šumonja položil venec na spomenik žrtvam jugoslovanskega begunskega taborišča

»Galeb«, 5. febr. (Tanjug). — Predsednik FLRJ Josip Broz Tito je danes prek svojega odposlanca položil venec na spomenik žrtvam jugoslovanskega begunskega taborišča v El Šatu. Odposlanec predsednika Tita generalni major Šumonja je davi v spremstvu skupine oficirjev z

KRIZA FRANCOŠKE VLADE Kdo bo novi predsednik?

Pariz, 5. febr. (Reuter). Predsednik republike René Coty išče 21. povojnega predsednika francoske vlade. Obstaja bojazen, da bi padeč Mendès-Franceove vlade lahko izzval nove nemire v Severni Afriki. Prva reakcija iz Tunisa kaže, da čakajo na prihodnjo politiko francoske vlade. Pričakujejo, da bo Coty ponudil mandat za sestavo vlade jutri ali v ponedeljek enemu izmed naslednjih kandidatov: Edgaru Faureu, Antoinu Pinotu ali Pièrru Philimlinu.

Naloga Skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva

Beograd, 5. febr. (Tanjug). Skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva, o kateri ustanovitvi so danes sprejeli uredbo, je Zvezni izvršni svet odredil naslednje naloge: 1. da predlaga pristojnim državnim organom predloge o organizaciji elektrogospodarstva v Jugoslaviji in o razdeljevanju električne energije med člane skupnosti; 2. da predloži predloge perspektivnih in letnih elektroenergetskih bilanc in načrtov o elektrifikaciji Jugoslavije; 3. da predlaga program investicijske izgradnje energetskih baz in povezovalne elektroenergetskih sistemov; 4. da predlaga energije tarifni sistem za električno energijo; 5. da predstavlja jugoslovansko elektrogospodarstvo pred državnimi organi, ustanovami, gospodarskimi in družbenimi organizacijami in v tujini glede vprašanj, ki imajo skupen interes za vse člane skupnosti.

REZULTATI IV. KOLA SAHOVSKEGA ŠAMPIONATA JUGOSLAVIJE

Bertok — Djurašević prek., z možnostmi na remi; Smederevac — Puc remi; Trajković — Segi remi; Lukić — Udovič 1:0; Ivkov — Karaklačić remi; Babar — Vošpernik 1:0; Janošević — Matanović prek., v boljši poziciji za Matanovića; Matanović — Milić prek.; Bogdanović — Gligorić remi. Zda vodi Babar s tremi točkami, Janošević 2,5 (1), Gligorić, Puc, Trajković, Bogdanović in Ivkov 2, Matanović 2 in 1 td.

»Galeb«, 5. febr. (Tanjug). — Predsednikova eskadra je na poti v domovino, spremljana z egiptovskimi rušilci, prispela nočjo v pristanišče Port Saïd na Sredozemskem morju.

Promet po Sueškem prekopu

V 14 letih bodo Egipčani zagospodarili tudi v Sueški družbi

Kairo, januarja
Sueški prekop — velika vodna pot, ki loči in veže dva kontinenta, povezuje glavne trge Evrope in Daljnjega vzhoda, je malone že sto let predmet razprav in sporov med vesilami, je zgovoren dokaz človeške sposobnosti in vztrajnosti. Zasekan je v puščavsko področje med dvema jezeroma, Kimsah in Velikim Gorskim jezerom in od daleč ga človek komaj opazi. Obala je na obeh straneh v višini ceste, zgrajena iz velikih kamnitih blokov in samo ponekod obrasla z zelenjem. Na vsej dolžini 169 km Sueški prekop sploh ni enoličen, marveč na vsakem odseku slikovit s svojo preprosto in mirno harmonično lepoto temnozeleno ravne črte, segajoče od Rdečega do Sredozemskega morja.

Pomen Sueškega prekopa za gospodarstvo je naraščal ves čas po njegovi dograditvi. To najbolj vidimo iz podatkov o številu ladij

Ob vходу v Sueški prekop

in tonaže, oziroma o prometu skozenj.

Leto	Število ladij	Tonaža v tisočih
1870	486	437
1910	4.533	10.600
1930	5.761	31.700
1952	12.169	86.100

Promet iz leta v leto narašča. Predlanski pa je že presegal kakih 92 milijonov ton. Zdaj je promet v smeri jug-sever mnogo večji, kakor je bil prejšnja leta. Odkar so namreč naleteji na bogate vrelce petroleja v Iraku, Kuvajtu in Saudovi Arabiji, je promet cisternskih ladij, ki prevažajo »crno zlato« tega sveta na vse strani, silno narasel. Največji odstotek vsega po vodni poti Sueškega prekopa prepeljanega blaga odpade prav na nafto. Leta 1949 je znašal delež nafte v tonaži prevoženega tovora 77 %, leta 1950 pa 79 %. Po Sueškem prekopu venomer vozijo cele konvojci cisternskih ladij in njihov odstotek je narasel že na 67 % celotnega prometa. Zadnje čase je promet nekoliko jazavdal, ker so zgradili več naftovodov, po katerih teče nafta skozi puščavska področja Srednjega vzhoda na Sredozemlje. Na zmanjšanje prometa s cisternskimi ladjami v minulih treh letih je vplival tudi anglosaški spor in zastoj v obratovanju abadanskih rafinerij.

Razen gospodarskega pomena je Sueški prekop zelo važen tudi v strateškem oziru. Bil je tudi vzrok, da so Angleži okupirali Egipt in vztrajno branili ta »dragulj angleške krone«. Največja vojaška skladišča so na afriški obali Sueškega prekopa. Njihova vrednost znaša nad 500 milijonov angleških funtov. Zadnja leta so Angleži kršili pogodbo z Egiptom, ko so pripeljali na področje Sueškega prekopa 80.000 vojakov, kar je nujno povzročilo naraščanje protifangleškega razpoloženja v Egiptu.

Izgon okupatorja je postalo glavno geslo v boju Egipčanov; ker jim ga Angleži niso hoteli izročiti zlepa, so začeli Egipčani pravo gverilsko vojno na področju prekopa. Leta 1953 je bilo nad 700 incidentov, do marca lanskega leta pa je naraslo njih število na dobrih 1000. Po oktobrskem sporazumu o umiku Angležev s področja Suez se morajo angleške čete v 20 mesecih umakniti in tako si bo Egipt naposled priboril neodvisnost. Čez 14 let pa bodo Egipčani upravljali tudi Družbo Sueškega prekopa.

Zdravko Pečar

Petrolejske družbe Saudove Arabije in Kuvajta so predvsem pospeševale pretakanje petroleja po naftovodih zaradi visokih taks, ki jih

je zahtevala družba Sueškega prekopa. V celotnem ladijskem prometu skozi Sueški prekop odpade na Veliko Britanijo 47 %, na ZDA 13 %, na Norveško pa 12 %. Zanimivo je, da sta Panama in Liberija na četrtem in petem mestu, in sicer zaradi velikega števila cisternskih ladij, ki plujejo pod njunimi zastavami. V resnici pa gre za špekulacijo bogatih lastnikov ladij, kakor sta n. pr. Grka Onasis in Niarchos, ki imata ladje v tistih državah, kjer je davek nanje najnižji.

V novejšem času tonaža pomorskega prometa skozi Sueški prekop narašča vzporedno s številom ladij, ki vozijo po tej vodni poti. Vzrok je v tem, da so začele ladje delnice izdelovati velike nad 40.000 tonske cisternske ladje. Prav zaradi teh ladij se začeli prekop poglabljati in kopati nove odseke, da bodo kos naraščajočemu prometu. Sueški prekop je globok povprečno 13, širok pa 95 do 160 m.

Upravlja ga privatna »Družba pomorskega Sueškega prekopa«, registrirana kot egiptovska družba, čeprav je v resnici v angleških in francoskih rokah. Že od takrat, ko je Disraeli z Rothschildovim denarjem kupil delnice prezadolženega egiptovskega kediava, imajo Angleži v rokah večino delnic, takoj za njimi pa so Francozi. Razlika je samo v tem, da je na eni strani lastnik paketa delnic država in da je torej angleška beseda v odnosu na tisoče drugih malih delničarjev odločilna. V direkciji Sueškega prekopa je 16 Francozov, 10 Angležev, 4 Egipčani ter po en Američan in Holanec. V rednih delih na področju prekopa je zaposlenih 840 strokovnjakov, od teh polovica Francozov in 4100 nekvalificiranih delavcev, v glavnem Egipčanov. Plače uslužbencev in delavcev so nad povprečjem vsake redne egiptovske mezd.

Razen gospodarskega pomena je Sueški prekop zelo važen tudi v strateškem oziru. Bil je tudi vzrok, da so Angleži okupirali Egipt in vztrajno branili ta »dragulj angleške krone«. Največja vojaška skladišča so na afriški obali Sueškega prekopa. Njihova vrednost znaša nad 500 milijonov angleških funtov. Zadnja leta so Angleži kršili pogodbo z Egiptom, ko so pripeljali na področje Sueškega prekopa 80.000 vojakov, kar je nujno povzročilo naraščanje protifangleškega razpoloženja v Egiptu.

Izgon okupatorja je postalo glavno geslo v boju Egipčanov; ker jim ga Angleži niso hoteli izročiti zlepa, so začeli Egipčani pravo gverilsko vojno na področju prekopa. Leta 1953 je bilo nad 700 incidentov, do marca lanskega leta pa je naraslo njih število na dobrih 1000. Po oktobrskem sporazumu o umiku Angležev s področja Suez se morajo angleške čete v 20 mesecih umakniti in tako si bo Egipt naposled priboril neodvisnost. Čez 14 let pa bodo Egipčani upravljali tudi Družbo Sueškega prekopa.

Zdravko Pečar

PO KONFERENCI KONGRESNE STRANKE INDIJE V MADRASU

PREHOD IZ FEVDALIZMA neposredno v socialistično družbeno ureditev

(OD POSEBNEGA DOPISNIKA »BORBE«)

Madras, januarja
Pred tremi meseci je veliko industrijsko podjetje »Birla« zahtevalo od vlade, naj mu dovoli zgraditi dve jeklarni. Po tem predlogu bi bila vlada udeležena s približno 20% kapitala in bila bi porok za tuje investicije, ki bi znašale kakih 60%. Vlada je ta predlog odklonila, kar je zbudilo veliko zanimanje in značne težave. Po pravici so mislili, da Birla ni navezala stikov s tujim kapitalom, niti sklenila poslov brez poprejšnjega posvetovanja. Na to kaže tudi dejstvo, da je minister za industrijo v zvezi z odstopom vlade ponudil tudi svoj odstop.

Nekako ob istem času so v parlamentu obravnavali spremembo ustavne določbe, tako da odškodnine za nacionalizirano imetje ne bi več določalo pristojno sodišče v končni instanci, marveč parlament, in zakon o industrijskih družbah z ukrepi za zaščito delavskih pravic. Hkrati se je začela debata o novi gospodarski politiki, ki je pokazala, da bodo po novem petletnem načrtu v glavnem skrbeli za industrijsko graditev. V tej luči se je pojavil vladni sklep o jeklarnah kot znak nekaterih sprememb v politiki. Toda kakšnih?

Resolucije kongresne stranke

Zdaj, po petdnevni konferenci vladojeke kongresne stranke je videti jasen odgovor: »Da bi uresničili cilje Kongresa, se glasi resolucija o ustitviti družbe po socialističnem vzorcu, in ustave, je treba gospodarski razvoj države planirati v skladu s potrebami graditve družbe po socialističnem vzorcu, v kateri so glavna proizvodna sredstva družbena last ali pod družbeno kontrolo in v kateri se narodne dobrine dele po načelih enakopravnosti.«

Resolucija o gospodarski politiki, ki so jo tudi sprejeli na tej konferenci, dalje pojasnjuje: »Čas je došel za temeljni razvoj v gospodarski in družbeni graditvi v okviru splošnega cilja: življenjski standard in progresivno večati zaposlenost do popolne zaposlenosti v dobi desetih let. Narodni cilj je država blaginje in socialistično gospodarstvo. In daljši Država bo nujno imela v planiranju in razvoju življenjskega vloga. Konkretno bo

1. dajala pobudo in vodila velike projekte za servise, kakor so preskrba z električno energijo in promet;
2. kontrolirala vire za gospodarsko proizvodnjo;
3. kontrolirala in preprečevala slabe posledice anarhičnega razvoja industrije s strateško kontrolo, določala razvoj privatnih karelov in trustov ter vzdrževala standard dela in proizvodnje;
4. planirala gospodarstvo dežele v splošnih in glavnih potezah.

Prvi petletni plan je slonel na javnem in privatnem sektorju. Javni sektor mora dobiti postopno večjo vlogo, zlasti v graditvi težke industrije.

Jasno je, da tu ne gre za nova načela v polnem pomenu besede. Temelji za povečanje proizvodnje, za enakomerno razdelitev, za socialno in gospodarsko pravilnost in za pospešen razvoj gospodarstva, s tem pa tudi za družbeno enakost med državljani dežele, so bili položeni z ustavo in starih statutom Kongresne stranke. Poudarek je bolj

Spojevsten sedanjí mednarodni položaj Avstrije je vsekakor tudi vplival na razvoj političnega žoljenja v deželi. Mnogi uglednejši politiki, s katerimi smo govorili, so opozarjali na to, da je prav potreba, da bi ohranili narodno enotnost spriču navzočnosti tujih čet v deželi, privedla do koalicije dveh največjih strank (socialistične in narodne), do skupnega in kompromisnega obravnavanja teh vprašanj, do nekakšne nove oblike parlamentarizma, ki je dobil v avstrijski javnosti tudi svoje ime »dvostrankarska diktatura«.

Vzrokov pa ne moremo omejiti zgolj na tiste, ki izvirajo iz sedanjega mednarodnega položaja Avstrije. Mnogi ljudje, predvsem gospodarski krogi menijo, da bi pozicija najbrž ostala tudi po umiku tujih čet in sicer ne toliko po nekakšnem zakonu vztrajnosti, kolikor prav zaradi svojih očitnih prednosti, delno pa tudi spriču neogibnosti, izvirajoče iz dosedanjega gospodarskega in političnega razvoja.

Izmed dveh enako močnih strank z bolj ali manj jasno določenim programom, bi se težko katera koli sama obdržala na krmilu. Na zadnjih volitvah so dobili socialisti 1.818.517, narodna stranka pa 1.781.777 glasov (od vseh 4.318.189), vtem ko imajo v skupščini prvi 73, drugi pa 74 poslanskih mest (od skupnih 165). Ostalih devet političnih strank ne pomeni dosti. Večinoma so dobile po 1000, 2000 ali 3000 glasov, ena celo samo 26. S tem si lahko

S P O T I P O A V S T R I J I

BREZ OPOZICIJE

Nekaj beležk o svobodnem parlamentarizmu v Avstriji

razlagamo tudi pereče vprašanje, kako upostaviti opozicijo?

Iskanje tretje sile
V javni razpravi, ki jo je v tej zvezi sprožil dunajski časnik »Die Presse«, smo naleteji tudi na mnenje nekaterih uglednejših politikov, med njimi voditelja socialistične frakcije v parlamentu dr. Pitermanna in generalnega tajnika socialistične stranke dr. Mallette. Vsi se strinjajo v tem, da vodi takšna dvostrankarska koo-

licija pravzaprav v bistvu k enostrankarskemu sistemu in da je edini izhod ustanoviti tretjo stranko, ki bi bila jezicček na zdaj malone povsem uravnoteženi tehnični avstrijskega parlamentarizma, ki bi mu omogočil, da bo posloval na klasičen način.

Toda kako postaviti to »tretjo silo«? Ljudje z desne, iz narodne stranke, upirajo poglede v stranki neodvisnih, ki je dobila med majhnimi strankami največ glasov (472.866), a spriču svojega reakcionarnega, celo nacizma naklonjenega programa ne le nima nobenega upanja, da bi se okrepila, marveč čedalje bolj izgublja celo svoj dosedanj vpliv. Ostali pa opozarjajo na takšne srednje sloje, ki nimajo v političnem življenju in parlamentu pravega in izključnega predstavnika, pri tem pa pozabljajo, da se za vpliv med temi sloji dovolj uspešno borita tudi dve vladajoči stranki, kakor tudi, da je politična opredeljenost teh slojev dokaj nejasna in nezanesljiva zadeva. Kje je potemtakem ta »tretja sila«?

Mimo strank

Vse kaže, da postaja »dvostrankarska diktatura« v Avstriji ne le politična, marveč tudi gospodarska neogibnost. Gre za deželo, ki je s pametno upravo Marshallove pomoči za nove investicije dosegla izredno nagel gospodarski razcvet, ki je vzporedno s tem nacionalizirala ključne industrije in v kateri je delavski razred, ki bi utegnilo spriču navzočnosti tujih čet hudo ogroziti enotnost naroda, marveč tudi izraz nujne potrebe, da z zaposlitvijo novih delovnih moči povečajo kupno moč in s tem razširijo domači trg za industrijo.

Obe vladajoči stranki in socialni sloji, ki jih zastopata, se ne znašila v tej neogibnosti skupne poti; eni, da bi obdržali temelje sedanjega družbenega reda, čeprav bi ga morali prilagoditi novim razmeram, drugi, da bi se bolj okrepili svoje pozicije, čeprav bi morali sklepati kompromise.

Obravnavanje temeljnih vprašanj razrednega antagonizma s strankarskim bojem postaja tako

na uveljavljenju stare formulacije, kar opoziciji težkoča odpor na zakoniti podlagi.

Opozicija brez moči

Če gledamo letošnjo konferenco, vidimo, da je povsem jasno, da je bila opozicija na njej mnogo šibkejša, kakor je javnost pričakovala. Ne glede na navedeno in na indijske množice je Kongres bil in je še zmeraj najmočnejša politična organizacija Indije. Niti socialistična niti komunistična stranka nista hoteli, oziroma slednja ni mogla nastopiti proti naprednim gospodarskim ukrepom. Desničarske stranke pa ne poznajo ne skopne niso dovolj močne, da bi se lahko učinkoviteje uprle vladnim ukrepom. Ostane torej sam Kongres. V njegovih vrstah pa z lahko odkrivajo konservativne elemente, na katere tudi mislijo, kadar govore o opoziciji.

Na konferenci je bilo opaziti nekaj postopov, da bi se resolucije o socialistični graditvi razširile, prizadevanje, da bi vladna politika v praksi opustila takšno pot, pa je bilo opaziti v parlamentu že prej. Indija pa ni kapitalistična dežela v klasičnem pomenu besede. Razen dveh treh velikih industrijskih podjetij kapitalizem niti ni razvit in proizvodnja svetle industrije je še zdaj udeležena v narodnem dohodku samo s 6%, kmetijstvo in domače obrt pa z 58%. Zindija, je rekel Nehru nek, sje na pragu industrijske revolucije. Tako je v določenem smislu napravila skok iz fevdalizma v socialistični razvoj brez močnega nasprotnika svojega razvoja: kapitalistične buržoazije v trenutku, ko so fevdalni gospodarji in principi v gospodarskem in političnem smislu dejansko že odzgnani. Ves njih odpor je v glavnem v tem, da imajo tri največja industrijska podjetja v rokah 20% naklade vseh časnikov v deželi.

Zato se je lahko zgodilo, da so delegati Kongresa na množičnem sestanku skoraj sočasno sprejeli resolucijo, množice na ulici pa so jih navdušeno pozdravile, vtem ko so najuglednejši dnevniki sopozarjali vlado, na posledice okupačske oblasti pobile mnogo predstavnikov jugoslovanskih gospodarstvenikov, uglednih nacionalistov in zidov in o teh dolgovihs se dokumenti v naši državi sploh niso ohranili. Čeprav leže seznanji nemških obveznosti in obveznikov že več kot 10 let, »Bank Deutscher Länder«, nam jih Nemčija ne more izročiti. Sklepuje se na bančno tajnost, ki je že zdavnaj postala javna. (sezname svojih obveznosti so Nemci predložili okupačskim oblastem in tudi ob sklenitvi londonskega sporazuma, ko so tudi Jugoslaviji po podpisu te pogodbe izročili seznam nemških dolžnikov, toda nepopoln).

Nastane vprašanje: zakaj nam nemški uradni krogi nečejo izročiti seznamov; ali gre tu za trmo ali za nekaj drugega. Najbrž gre za hojazen, da se ne bi s popointljivo seznamov vsota 800 milijonov znatno povečala.

Vtem ko nemški uradni krogi, kadar gre za terjatve jugoslovanskih gospodarstvenikov, neradi govorijo o londonskem sporazumu, pa v pogovornih in izpustitv plač in mezarjih delavcem predvsem poudarjajo to pogodbo, in sicer prav njen najneuglednejši del.

V določbah, v katerih je govora o izplačilu zasluzka delavcem, si londonska pogodba pravzaprav nasprotuje. Njen čl. 23 sicer izrecno nalaga Nemcem, da morajo tem terjatvam zadostiti neotemoma. Toda v istem členu je tudi določeno, ki, gledana formalistično, pravzaprav razveljavlja prvotni ta določba govori o načinu izplačila in pravi, naj vsak upnik išče svojo dolžnika. Če bi jo uporabili, tedaj bi bilo izplačilo teh dolgov malone onemogočeno, kaj šele,

Industrializacija

Nobenega dvoma tudi ni, da so prišle resolucije o socialističnem razvoju, ki jasno kažejo na razvoj državnega kapitalizma v Indiji, s katerim vzporedno planirajo tudi upostavitev prvih splošnih družbenih organov. Kakor so delavski sveti, prav v trenutku, ko je takšen razvoj že možen, ker je industrializacija neogibna. »Mnogi izmed nas«, pravi Nehru, »se ne navdušujejo za posledice industrijske revolucije. Toda izbere nimamo. Alternativa je stopniti na mesto, ostati nerazvit, nazadnjaški in reven. Brez industrijskega razvoja ne moremo obraniti niti naše neodvisnosti.«

Način razvoj gospodarstva pa se šele začel. »Mi smo na pragu formuliranja našega končnega programa in politične, je pisal Nehru nekaj tednov pred konferenco v Madrasu. »Mi lahko šele zdaj planiramo, ker imamo potrebno izdatke in potrebne izkušnje. Lahko rečemo, da se planiranje šele začelo spriču potreb ljudi, ne pa samo zaradi omogočenih finančnih virov.«

Potreba, da bi upštevali ljudi, posega tudi v tako imenovane »svete pravice« privatne lastnine. Na konferenci v Madrasu to še ni v celoti prišlo do izražaja. Slavnostna števila »Economic Review« pa se je že dotaknila tega vprašanja: »Malone splošno je priznano dejstvo,« piše kongresno glasilo, »da pravice privatne lastnine ni moč razlagati tako, da posejajo v pravico močnejši ali da v kakršni koli obliki omejujejo razvoj večine prebivalstva. V ustavi Indije so poleg klavente o pravici do lastništva omejenjene tudi pravice, ki bi jih težko spravili v sklad z neomejenimi pravici privatne lastnine. Kar pa se tiče nedotakljivosti ustave, ne smemo pozabiti, da je neuvajljena za ljudstvo.«

Ladislav Bruner

Palaca zveznega zbora na Dunaju

Naše civilne terjatve nasproti Nemčiji

»Naše privatno-pravne terjatve nasproti Nemčiji znašajo po nepopolnih podatkih kakih 800 milijonov bivših nemških mark. To je dobra petina nemških dolgov nasproti naši državi. Nastale so iz blagovnega prometa, bodi da so naši gospodarski krogi med vojno izvažali blago, ki ni bilo plačano, ali pa so blago kupili v Nemčiji, pa je bilo plačano in ga niso dobili. Natančnejša števila upnikov ni bilo moč ugotoviti, tako da je tudi ta vsota nepopolna. Razen tega je okupator kupoval blago po nizkih cenah, zelo poceni, tako da ta znesek ne ustreza njegovi pravi vrednosti.

Londonski sporazum je z uporabo nizkega obračunskega tečajja državne marke (RM) to vsoto skrčil na desetino (100 RM = 10 DM), delno pa samo na 5% prave vrednosti (tečaj 100 RM = 5 DM), če je upnik banka s sedežem v Berlinu). Razen tega ta pogodba določa odgleditev izplačila večjega dela te vsote do sklenitve mirovne pogodbe, torej na nedoločen čas. Po teh dveh zaporednih metamorfozah znašajo naše terjatve nasproti Nemcem zdaj samo kakih 17,5 milijona mark.

Nemčija pa nam neče plačati niti teh 5% manjšega dela privatno-pravnih terjatev.

Nemčija, ki sicer skoraj zmeraj odklanja dogovor o svojih dolgovih povsod tam, kjer je pod zaščito londonskega sporazuma in tem primeru, ko gre za naše privatno pravne terjatve, formalno privoli v dogovor. Dogovor, ki ga je nemška delegacija

ponudila predstavnikom našega gospodarstva, pa celo manj upošteva naše koristi kakor londonski sporazum, gledan v celoti. Že trikrat zmanjšano vsoto dolgov, ki se je naposled skrčila na kakih 17,5 milijona nemških mark (privatno pravne terjatve, ki bi jih morali Nemci zdaj po londonskem sporazumu poravnati), bi Nemci radi znižali še četrtič in namesto omenjene vsote nam ponujajo samo 13 milijonov mark. Pa še za to nesporejmeljivo vsoto zahtevajo še bolj nesprejemljive pogoje: 1. da bi naša podlagi njihovega minimalnega predloga najprej uredili vprašanje naših terjatev na podlagi socialnega zavarovanja, 2. da bi s plačilom to vsoto odstranili z dnevnega reda vprašanje plač in mezarj delavcev, zaposlenih v Nemčiji, in odgledili plačilo vseh klirniških terjatev.

Skratka, ta predlog pomeni: »V Jugoslovanski gospodarski krogi, ste

se z uporabo londonske pogodbe odpovedali 5% svojih privatno-pravnih terjatev in to je lopto od vas. Namesto teh preostalih 5% vam bomo plačili kakor 4%, toda s pogojem, da se odredite drugim svojim terjatvam, ki so 35 krat večje od te vsote, ki jo lahko po londonski pogodbi že zdaj dobite. Drugače povedano: odpovelite milijonov mark, od katerih imate pravico celo po londonski pogodbi, mi pa vam bomo izplačali 17, marveč 13 milijonov mark. In tako bodo naši računi poravnani. Potemtakem je tara težja od masla.

Nemški uradni krogi tudi odrekajo Uradu za zaščito jugoslovanske imovine aliherno pravico, da bi zastopali jugoslovanske upnike. Tako torej ne pripoznavajo niti vseh imovinskih pravnih sprememb, ki so nastale po londonski pogodbi, niti nacionalizacije in drugih ukrepov. Mar pa ne pomeni zanikanje teh pravic našemu uradu še nečesa; da se nemški uradni krogi zdaj, ko se v tem konkretnem primeru niso mogli nasloniti na londonski sporazum, skušajo ogniti obveznostim, tako da ne pripoznavajo pravne ustanovi socialistične Jugoslavije, da bi zastopala koristi naše skupnosti!

Nekaj podobnega je tudi s sezname naših privatno pravnih terjatev. Jugoslovanska delegacija je med pogovornimi izjavila, da nima popolnih seznamov naših privatno pravnih terjatev nasproti Nemčiji, ker so

iluzorno, ker stranke tega več ne morejo, pa tudi, ker je boj odveč, saj začeljo tu vprašanje izraženo pa je treba tudi vsa tekoča vprašanja je vrste urediti na nov način. Ker sta na vseh področjih državnega in javnega življenja od zgoraj navzdol bolj ali manj zastopani obe stranki, je treba tu vprašanja urediti kompromisno, v katero se pereča (običajno gospodarska vprašanja) ali ker ostanejo odprta (običajno razna kulturna, prosvetna in podobna).

Splošni gospodarski in politični položaj v Avstriji postavlja vprašanje sodobnega parlamentarnega vprašanje izraženo jenseveda to vprašanje izraženo jenseveda to vprašanje razmer, iz neje zaradi posebnih mednarodno-virajočih iz sedanjega mednarodnega položaja. Na drugi strani tega ne smemo pozabiti, da takšno pa ne smemo pozabiti, da takšno strankarsko slogo in njihove kompromisne omejitve sedanjega gospodarskega stabilnosti v Avstriji, splošna konjunkturna na vseh gospodarskih področjih in razmeroma visok življenjski standard malove vsot v vseh slojih prebivalstva. So ne v vseh slojih prebivalstva. So pa mnogi momenti, ki kažejo na to, da je »dvostrankarska diktatura« v Avstriji hkrati dejstvo, ki ima mnogo globlje korenine in daljnosežnejši pomen.

M. Bajec

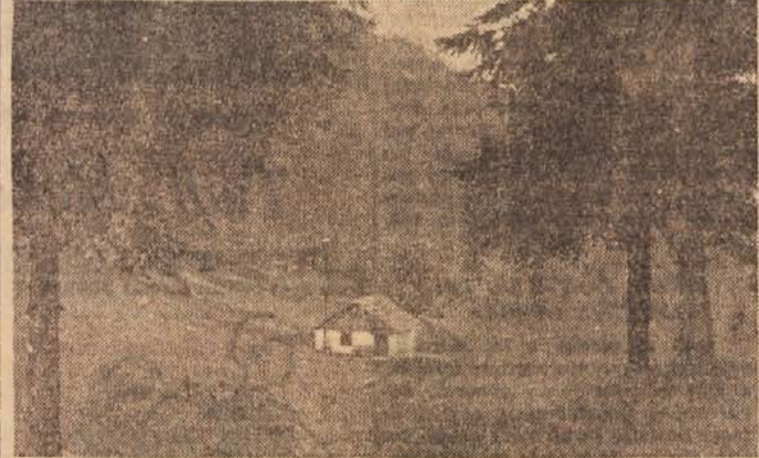
Zdaj je odprta pot V ZRELE GOZDOVE

Kako so v trboveljskem okraju izkoristili sklad za obnovo gozdov

Trbovlje, 5. febr. Več ko polovico hribovite površine Zasiova pokriva gozdovi. Med njimi celo precej gozdov z 80 do 100 in celo nad 120 leti starim lesom, torej gozdovi, kamor že lep čas ni udarila sekira. Petina vse gozdne površine je v državnem sektorju, skoraj štiri petine v zasebni lasti, neznatna površina pa šteje v zadržni sektor. V celoti so zasavski gozdovi lep kos narodnega premoženja, ki ga posledično gozdarska politika varuje pred takšnim izkoriščanjem, ki bi šlo čez mero letnega prirastka.

goje, ki bodo posledje omogočali racionalno gospodarjenje in izkoriščanje gozdov. Skoraj tretjino sredstev, 19.846.000 din, so potrošili predvsem za obnovo starih in razpadajočih ter nadelavo novih gozdnih komunikacij. Kamionske in vozne gozdne poti so namreč neogibno potrebne, da bi sploh mogli začeti racionalno gospodariti v gozdarstvu. S skoraj 20 kilometrov novih kamionskih poti

munikacijsko omrežje že tolikšno in v takšnem stanju, da glede tega ne bo več tolikšnih zaprek za racionalnejše gozdarjenje. Več ko 11 milijonov din so v okraju potrošili za ureditev gozdnih drevesnic, za obnovo in nego gozdov ter splošno gozdno varstvo. Tako so sedaj v okraju lepo urejene gozdne drevesnice v Jaginjevi, Dolah pri Litiiji, na Dolu pri Hrastniku, v Radečah, Pod-

Kum letos brez snega sameva. Sredi gozdne jase pod vrhom sameva zapuščeno smučarsko zavetišče

Za ureditev razdiralnih in hudourniških voda

V vodnogospodarski sklad trboveljskega okraja se je lani nabralo 35 milijonov din. V ta sklad so prispevali vsi rudniki, tovarne, mlini in žage, ki uporabljajo in onesnažujejo vodo. S temi sredstvi, ki so se začela stekati v sklad šele po 1. aprilu 1954, so v okraju opravili celo vrsto večjih in manjših regulacijskih del, zlasti na tistih mestih, kjer je razdiralna sila potokov in hudourniških voda največja. Regulacijska dela bodo v prihodnjih letih postopoma nadaljevali vse dotlej, dokler v glavnem ne bodo dosegli največje varnosti pred razdiralnostjo voda.

Upraba sredstev iz sklada za obnovo gozdov priča o tem, kako si je ljudska oblast prizadevala v kar največji meri zavarovati gozdo ter ustvariti takšne po-

so odprli dostop v starejše in zrele gozdove, kjer doslej sečnja sploh ni bila mogoča. Pet in pol kilometra novih kolovoznih poti pa sega še globlje v doslej nedostopne gozdove. S sredstvi iz sklada za obnovo gozdov so nadalje popravili 12 km starih kamionskih poti ter 74 km kolovoznih gozdnih komunikacij. S temi deli je sedaj v zasavskih gozdovih ko-

kumu, Trbovljah in Zagorju. Kakor doslej tako bodo tudi v prihodnjih letih dajale drevesnice na tisoče sadik za gozdoznanje iztrebljenih gozdnih površin. S splošno taksacijo, s katero so začeli lani presoati vse gozdne sestoje, pa bo izvršena nekakšna inventura vsega gozdnega premoženja v Zasavju. (2)

Letos bodo v koprskem okraju z investicijami predvsem dogradili začete objekte

V koprskem okraju v zadnjih tednih intenzivno razpravljajo o družbenem planu za koprski okraj za leto 1955. Razprava po družbenih organizacijah ter po podjetjih in ustanovah se bo začela 20. februarja, konec meseca pa bo o njem ter o morebitnih dopolnilnih predlogih razpravljala skupščina okrajnega ljudskega odbora.

ki je bil minula leta zaradi nedokončanega urbanističnega načrta precej zapostavljen. Gospodarstveni koprskega okraja se bodo že letos začeli intenzivno baviti z ustanavljanjem objektov kemične industrije, ki ima na tem področju največ pogojev za razvoj. Med drugim so določili 30 milijonov dinarjev za izdelavo potrebnih elaboratov.

Investicije bodo letos usmerili predvsem v dograditev nekaterih nedokončenih objektov ter v modernizacijo tovarne »Mehano-tehna« v Izoli in Piranske ladjedelnice, ki bo že letos začela graditi do 1000-tonske železne ladje. Hkrati bodo začeli graditi tovarno motornih koles v Kopru in steklarno v Piranu. Za industrijo so namenili približno 1 milijardo dinarjev in računajo, da bo do konca leta že prerasla kmetijstvo, ki je bilo lani na prvem mestu. Glede kmetijstva nameravajo tudi letos urediti nove komplekse zemlje za vinograde in sadovnjake, delo pa bodo skušali čim bolj mehanizirati. Večje vsote so namenili tudi za komunalna dela in za načrtno graditev višinskega vodovoda Portorož-Piran, gradnja cest v novopriključenih krajih bivše cone A, približno 600 milijonov dinarjev pa so določili za gradnjo stanovanjskih poslopj. Pri gradnji stanovanj bo prišel letos bolj v poštev tudi Koper,

OBČINE NE BOMO DELILI

Šliče z občnega zbora SZDL v Gradacu v Beli krajini, kjer je bilo govora o komunah

»Najprej smo računali v Beli krajini na dve komuni: črnomeljsko in metliško. Pa so se še v Vinici in Semicu oglasili s predlogi za svojo komuno. Če je pa tako, potem imamo tudi v Gradacu pravico, zahtevati svojo komuno.« Tako je razlagal član občnega odbora na občnem zboru SZDL v četrtek zvečer v Gradacu. Občni zbor so izkoristili tudi za pogovor o komunah.

»Vendar pa,« je govor razpletal dalje, »če se odločimo za priključen kam drugam, potem se moramo dobro pogovoriti, kam se bomo priključili.«

Da, kam? Med možni je precej glasno završalo. To vprašanje je vse tako razburilo, da so drug drugemu sekali v besedo. Niheč ni utegnil počakati, da bi prejšnji končal svoje.

Kam, Kako? Kaj je komuna? Eden izmed navzočih: Za Črnomelj nisem. Drugi: Jaz bi bil že bolj za Metliko. Spet drugi: močnejši glas: Mi v Semicu ne gremo. In kot odmev za njim: V Semicu že ne. Tretji pa: Zakaj je pa v Gradacu ne bi ustanovili? Ta je kmalu dobil pristaše. Tako je komuna naj bo čim bliže hiši, in sam ne bo treba daleč hoditi. In spet drugi pristaš: Saj res! V Gradacu! Čeprav nimamo nobene tovarne, jo bomo že zgradili. Cesar se ni, pa še bo. Tako so si dajali drug drugemu poguma. Vmes so pa drugi bolj počasi tehtali. Ljudje, to je treba daleč prejemati. Komuna ni kar sme cepiti. Seveda jih je kmalu več pritegnilo: Kamor gremo, gremo skupaj.

Tako je beseda dajala besedo: razsodnejša je izpodirala preveč premišljeno. In tako so na koncu koncev bili vsi za to, da se bodo o komunah še pogo-

ZAKAJ JE POTREBNA REGULACIJA SAVINJE

Celje in celjsko kotlino bomo lahko obvarovali pred takimi katastrofami, kot je bila lani, le, ko bomo vložili zadnji kamen v obrežne naprave Savinje od Levca do Puluji pri Celju. V tem stoletju je celjska kotlina doživela že štiri hude poplave, in sicer: 1901., 1926., 1935. in 1954. leta. Manjših poplav, ko je Savinja poplavlila le osem do deset kvadratnih kilometrov zemljišča, pa je bilo lani 192. Ob hudih poplavah pa ostane suho le mestno središče v premeru približno 350 m.

Ta dela so imela nalogo zaščiti kmetijska področja pred poplavami, ki so iz leta v leto puščale te kraje. Toda to je le delno pomagalo rešiti celjsko kotlino pred poplavami. Zanimarjali so namreč redno vzdrževanje vgrajenih vodnih pragov in niso redno čistili struge. Tako je Savinja kljub regulacijskim napravam vseeno donajala prod proti Celju. Se več ga je donajala, saj je brzina reke zaradi porušenih pragov povečana. Zaradi tega je duo Savinje v celjski kotlini iz leta v leto bolj plitvo in možnosti za prestopanje bregov so zato vse večje.

vode iz niže ležečih prostorov tudi do 100.000 din na stanovanje, kar znaša pri 200 stanovanjih letno 20 in celo več milijonov. Vse te nevarnosti bodo po regulaciji odpadle.

Vprašanje regulacije Savinje v Celju pa zadeva še na več drugih problemov, ki jih bo treba vzporedno reševati. To so: gradnja novega železobetonskega mostu na cesti, ki bo držala mimo železniške postaje, preložitve ceste na Bregu, in kar je najvažnejše, popolna preureditev železniškega vozlišča.

Ce hočemo rešiti celjsko kotlino pred poplavami, potem je treba začeta dela nadaljevati do konca. Razen Savinje pa bo treba regulirati še Voglajno s Savinjo ter Sušnico in Koprvnico. Zveza komun celjskega področja pa bo morala skrbeti za ureditev vodnih zavarovanj v srednjem toku reke in v območju gornjega toka, ki je še docela neurejen. T. U.

Belokranjski ribiči so zborovali

Zadnjo nedeljo v januarju je bil v Crnomlju občni zbor Ribičskega društva, v katerem je vnanjenih okoli 70 belokranjskih športnih ribičev. Ugovorniki so, da ima Bela krajina bogate ribje vode, izmed katerih so po velikih škalah odkrili zlasti Lahinja, medtem ko je Kolpa bogata s smol in tudi s sulci. Treba je le pravilnega gospodarjenja. Predvsem bo treba izločiti vse ribiče-mrhare, hkrati pa odločiti vse večje ribe, ki delajo mišum zaradi velikih škod. Zato si bo skušalo društvo s pomočjo okrajnega ljudskega odbora kupiti globlinsko mrežo-stavnic. V šest kilometrov dolg potok Krupo, ki ima edini v Beli krajini vse pogoje za gojenje salmonidnih rib, bo društvo letos vložilo 10.000 mladice postvri in hpanovi in hkrati najmanj za tri leta prepovedalo slaherni odlo. Belokranjski ribiči bodo uredili tudi del Lahinje kot rezervat. (2)

Lanskoletna poplava je povzročila v mestu in okolici skoro štiri milijarde škode. Stroški za ureditev vodnega vozlišča bodo pa znašali le slabo tretjino te enkratne škode.

Vendar pa Savinja dela škodo iz leta v leto. Poplav, ki jih nismo smatrali za katastrofalne, je bilo po statistiki do lani 188. Ob teh je pod vodo osem do deset km² zemljišča na severozahodni strani mesta. Tod je sedaj že 4 km² zamočvirnjene zemlje, ki je za kmetijstvo izgubljena. To pomeni pri narodnem dohodku 20 milijonov dinarjev letne izgube. Te poplave nastajajo zaradi plitkega dna Savinje. Od tod izvira tudi celjska megla, ki pred četrta stoletja še ni bila tolikšna, kot je zdaj.

Ob lanski junijski poplavi v Celju. V tej hiši je bilo vode več kot meter visoko

Novi slovenski grobovi na tujem

V Clevelandu so umrli: Uršula Prijatelj, roj. Serlinko, stara 61 let, doma v vasi Ajha pri Kanalu, Neža Snuok, roj. Jakša, po domače Iškova, stara 70 let, doma iz vasi Vrtača pri Šemžu na Dolnjem, Ana Smole, roj. Pirnat, stara 43 let, rojena v Clevelandu, Jože Zalokar, star 79 let, doma iz Spodnje vasi pri Zuzemberku, Marija Lavrič, roj. Zidarč, doma iz Notranjih goric, Paulina Lomčar, roj. Kapla, stara 81 let, doma iz Domžal, Jože Roca, star 73 let, doma iz vasi Volovlje nad Litiijo, Marija Perko, stara 51 let, rojena v Clevelandu, Angela Steblaj, stara 63 let, Lojze Rele, star 59 let, doma iz Stopič pri Novem mestu, in Blaž Cirer, star 43 let, rojen v Clevelandu.

Razen naštetih so umrli: v Flemingu Matilda Frank, stara 75 let, doma iz kamniškega okraja, v Wanqueganu Janez Jelovšek, star 65 let, doma iz Zaplane pri Vrhniku, in Milvaudeže Jože Evanič, star 61 let, doma od nekod iz Slovenije, in Angela Brence, stara 71 let, doma iz Smarinja, v Chicagu Marija Kozak, stara 74 let, v Cambridgeu Matevž Sore, star 73 let, doma iz Slavnice pri Postojni, v Bessemuru Janez Jevnikar, star 60 let, doma iz Malega dola pri St. Jerneju, v Homeru City Anton Vidrih, star 84 let, doma iz vasi Traje pri Postojni, v Springfieldu Anton Smode, star 82 let, doma iz Trbovlje, in Ana Mesojednik, stara 77 let, doma iz vasi Bojnici pri Škocjanu, v Franklinu Lojze Oblak, star 72 let, doma iz Dola pri Vačah, v Armi Neža Kozaj, stara 69 let, v West Allian Neža Ban, stara 54 let, doma iz Gotne vasi pri Novem mestu, v Oglesbyju Franc Grubar, star 72 let, doma iz Velike Vodenice na Dolnjem, v Rentonu Gregor Pivik, star 72 let, doma iz Fužin nad Skofjo Loko, v Elin Grove Valentin Guzel, star 67 let, doma iz Kopačnice nad Skofjo Loko, in Franc Krančič, star 46 let, doma iz Smarje pri Novem mestu, v Pueblu Agata Boje, roj. Krizman, doma iz vasi Cateč, fara Struge, v Eljuju pa Marija Zgonc, stara 82 let, doma od nekod iz Slovenije.

Vesti s Koprškega

Na posvetovanju predstavnikov prosvetnih društev bodoče koprške komunne so sklenili organizirati skupna posvetovanja članov posameznih sekcij društev zaradi koordinacije dela. Hkrati bodo v prihodnje posvetili več pozornosti organizaciji predavanja, izobraževalnim tečajem, zlasti pa se knjižnicam in čitalnicam. Omenili so tudi premajhno zanimanje občinskih ljudskih odborov za prosvetno delovanje in menili, da bi morali odbori pomagati zlasti pri nabavi novih knjig. Zveza prosvetnih društev v Kopru bo v ta namen prispevala več ko pol milijona dinarjev.

nudila tej pomembni športni panogi ob slovenski obali več pomoči kot doslej.

Ob desetletnici osvoboditve je Gledališča za Slovensko Primorje v Kopru razpisalo tekmovanje amaterskih dramskih družin vseh petih primorskih okrajev. Ob zaključku sezone bosta dve najboljši dramski družini gostovali v Kopru na stroške Gledališča za Slovensko Primorje. Hkrati pa ju bodo nagradili tudi s praktičnimi darili. Zveza prosvetnih društev v Kopru pa je razpisala podobno tekmovanje v okviru koprškega okraja.

IZSLEDILI SO TATU TELEFONSKE ŽICE

Septembra, novembra in decembra lanskega leta je bilo na območju Ljubljane mesta in okolice ukradeno telefonskih drogov več bakrenih telefonskih žic. Prosvetni organi tega krat niso mogli izslediti tatu kljub vestnemu iskanju. V zadnjem času so pa zvedeli, da neki starejši moški prodaja v okolici Domžal kmetom bakreno žico in električni kabel. Kopreno so 23. januarja iz izsledili 41-letnega K. L. iz Ljubljane. Le-ta je priznal, da je porasal s telefonskih drogov 1650 m žice, ki jo vno prodal kmetom v okolici Domžal. Proti njemu bodo uvedli kazenski postopek.

Obdobje Socialistične zveze delovnega ljudstva bodoče koprške komunne je organiziral vednevni študij in razpravo o statutu za komunne na podlagi vzornega statuta okraja Kranj. Študija se udeležuje približno 10 aktivnih članov Socialistične zveze, ki bodo nato predavali o tem po osnovnih organizacijah SZ.

V okviru prireditve ob Pršernem tednu bo 8. februarja v koprskem ljudskem gledališču svecana akademija, na kateri bodo sodelovali člani Gledališča za Slovensko Primorje ter dijak učiteljska in gimnazije. Na proslavo se pripravljajo tudi učenci vseh šol koprškega okraja. Tako bodo med drugim dijaki italijanske gimnazije v Kopru na interni proslavi recitalni prevode Pršernovih pesmi v italijanskem in celo v furlanščini.

Oglašujte v našem listu!

OD VSEPOVSOD

KAMNIK

Kadar se bo buldožer znašel na Grabnu, bo opravil prav hvalno delo, če bo spehal v Bistrico tiste kuppe podrtn in navlake med stanovanjsko barako in mekinskim mostom. Prostor bi potem zasadil z drečevji, ki ne bo samo v okras okolič, ampak bo tudi varovalo obrežje pred razdiralno silo Bistrice.

DRAŠIČI

V tem kraju črnomeljskega okraja so zelo delavni gasilci, menda najbolj med vsemi gasilskimi organizacijami v Beli krajini. Pridno prirejajo gasilske tečaje, ter tako izobražujejo svoje člane. Seveda je njih delo v primeri z drugimi gasilskimi organizacijami v Beli krajini precej ožjašano, ker imajo dobro opremo. Medtem ko se pa ostala društva ne morejo ponahati za opremo. Brez nje pa ni mogoče kdo ve kaj storiti. Pa tudi volje ni posebne, če nimajo ljudje kaj v roke prijati. Samo predavanja o gasilstvu so precej suhoparna zadeva. In ljudje se tega prehitro naveličajo. Vse kaj drugega pa je, če so pri roki predmeti, s katerimi je mogoče nazorno pokazati, kako mora gasilec opravljati svojo dolžnost.

ROSNALNICA V BELI KRAJINI

Rosalnica je vasica ob Kolpi v metliški občini. Tudi v tem kraju si žele udeleževanja na kulturno-prosvetnem področju. Zgradili so si gasilski dom, v katerem urejajo dvorano s odrom. Mladina se je pa nedavno začela učiti vloge za krajšo enodejano. Ko jih bodo posamezni igralci dobro znali, bodo zaprosili tovariša Svrljga, upravitelja metliške osnovne šole, da bi prihajal na njihove vaje.

Metlika je dobila rentgen

Šele ko bo v Metliki zgrajen nov zdravstveni dom, se bo zdravstvena služba lahko razmahnila in uspešno opravljala delo

Po skoraj poldrugem letu je Metlika konec januarja zopet dobila rešilni avto. Ves ta čas je bil namreč avto v generalnem popravilu in zato gre hvala okrajnemu Zavodu za socialno zavarovanje, ki je priskrbel potrebna denarna sredstva. Avto znanke Škoda, v katerem je razen bolnika in soferja prostora tudi za spremljevalca, je prav primeren za belokranjske ceste. Ponovna dohoditev avta metliški zdravstveni službi je zelo razveseliла prebivalstvo, zlasti ker je pred dnevi metliški zdravstveni dom prejel tudi nov rentgenski aparat, izdelan domače tvornice RR v Nišu. Tudi zanj in še za precej novega instrumentarija, v skupnem znesku 2.000.000 dinarjev, je oskrbel denarna sredstva okrajni Zavod za socialno zavarovanje. Priporočiti je treba, da je bil ves čas po osvoboditvi zdravstveni dom v Metliki brez rentgena in so morali ljudje hoditi na rentgenske pregledje v Črnomelj, Novo mesto ali Karlovac. Tako so po nepotrebnem izgubljali čas in denar.

Marljiva strelška družina v Radečah

V radeški paprtnici delavci in službenici med drugim z vneto goščijo tudi strelski šport. Strelška družina, ki šteje čez 50 članov, se je lani udeležila dveh okrajnih tekmovanj ter športnih iger, ki so jih priredili delovni kolektivi slovenske papirne industrije. V medsebojnih tekmoivanju pa se je pokazalo, da so strelski družini najboljši strelci Brleč, Štalc in Fangeršič.

ADLESICI

Prilhodni teden, v sredo, se bo v Adleščih začel drugi redni tečaj PLZ. Prijavilencev imajo približno 20. Tečaj bo dvakrat tedensko. Predavati bodo domači ljudje, če bo pa treba, bodo prosilili tudi Črnomeljčane za pomoč. M.

KULTURNI OBZORNIK

PREVEČ PRETEKLOSTI

»Naša sodobnost« št. 10

naka. V tem pa ni uspel. Zgodbo je n...
Pravilno pripovedovanje uspel in umetni...

sko sentenco, ki pa izzvenci v neumet...
Vodoma se je revija oddolžila življenjske...

Izreki sodbo ob eni sami številki je vedno težava...
Številka je brez dobre sodobne proze...

JUGOSLOVANSKA KINOTEKA:

»BELI VOLČJA K«

Po filmih »Krokare«, »Pygmalion« in drugih, ki jih je v januarju predvajala Jugoslovanska kinoteka...
Jack London je razvoj volčjaka orisal nenavadno živo...

Izšla je nova številka »Naših razgledov«
Vsebine: Znanstvenopolitični komentarji, Miran Gregar, Oficialna in neoficialna Južna Amerika...

Genialna izraelska glasba
Heinz Freudenthal jo je predstavil v Kopenhagenu

»Simfonični pesni na grške teme« skladatelja Karla Salomona, Nemeč, ki živi zdaj stalno v Izraelu...
»Plesu iz Tracije« nas je presenetil s čudovitim polnoglasjem in svojevrstnim zaključkom...

Kulturne beležke

Zveza likovnih umetnikov Jugoslavije je komisija za kulturne stike s tujino...
V Sarajevu je začela izhajati revija »Odkle«. V prvi številki objavlja članke o folkloru, filmu, kulturnih festivalih in o komercializaciji založništva...

SPORT IN TELESNA VZGOJA

Zveza PARTIZAN skrbno vadi svoje kadre

Za ritmiko čedalje večje zanimanje — Gimnastrada bo v Jugoslaviji?

Gromki »Zdravje« je zadonel preteklo soboto v študijski telovadnici...
To je bil nadaljevalni tečaj vodnikov vrst in oddelkov v vajah na orodju in partnerni gimnastici...

določen čas. Dopoldne so jim strokovnjaki predavali, popoldne pa so imeli najprej razgibalne vaje...
Tovariši Gregorka je o tečaju izjavila, da so bili tečajniki disciplinirani tako, da je delo potekalo brez težav...

Na vsak način je ta tečaj uspel in gre pohvalno prodvom vodniku tovarnuša Gregorki kot tudi njegovim pomočnikom — zveznim telovadcem.

TUDI ZENSKÉ TRI TEDNE V LJUBLJANI

Skoraj vzporedno s tem tečajem sta bila organizirana dva tečaja, začetniški in nadaljevalni za ritmiko, ter nadaljevalni pri ženskih oddelkih.
Nadaljevalni tečaj je bil organiziran na v Ljubljani in je že tedaj pokazal, da je ta panoga telesne vadbe postala zelo priljubljena pri ženskih oddelkih.

Lepo izveden zaključek vaje na kroglih

DRŽAVNO PRVENSTVO V HOKEJU NA LEDU

Pred zadnjo oviro

Večkratni prvak Partizan je sinoči prešel še eno oviro v boju za prvo mesto.
Zmagovito so se odločevali zlasti Mijuškovič in Pecevič, v moštvo »Zagreba« pa Krajičnik in Manduš. Sodnika sta dobro opravila svojo nalogo.

in zadnji — Papiričar. Večkratni prvak Partizan je zmagal z rezultatom 7:1 (3:1, 1:0, 3:0).
Zmagovito so se odločevali zlasti Mijuškovič in Pecevič, v moštvo »Zagreba« pa Krajičnik in Manduš. Sodnika sta dobro opravila svojo nalogo.

PAPIRNICAR NA ŠESTEM MESTU

Drugi beograjski predstavnik na tem prvenstvu Crvena zvezda si je priborila prvo zmago.
Zmagovito so se odločevali zlasti Mijuškovič in Pecevič, v moštvo »Zagreba« pa Krajičnik in Manduš. Sodnika sta dobro opravila svojo nalogo.

SAHOVSKO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE

Dva remija v IV. kolu

Novi Sad, 5. febr. Po prostem dnevu se je danes začelo četrto kolo X. šahovskega prvenstva.
Tudi druge partije obetajo preseženja, n. pr. partiji med Matulovićem in Miličem oziroma Lukičem in Udovičem.

BREZ POSEBNIH TEŽAV

V prvi tekmi IV. kola sta se pomerila vodilna in šestvalj Partizan

DRSANJE

Grišin evropski prvak

Falun, 5. febr. (AFP). Na evropskem prvenstvu v hitrosnem drsanju v Falunu (Svedska) je prvo mesto v tekmovalstvu na 500 m osvojil Grišin (ZSSR) v času 47,4 sekunde.
Mesto je zasedel Salonen (Finska) s časom 45,3.

SKUPŠČINA AVTO-MOTO DRUŠTVA »TAM« (MARIBOR)

Glavni smoter — podvojiti članstvo

Pomembni pridobitvi — dobro urejena delavnica in odlično opremljena garaža — Lani 60 novih šoferjev — Kljub velikim finančnim izdatkom ugodna bilanca

Člani članice avto-moto društva Tovarne avtomobilov v Mariboru so se danes zglasovali razrešeno odboru, ki je bil po vrstnem redu sicer sedmi, sprva doseženih uspehov pa je verjetno prvi.
Klubi, ki so jih člani lanskeoletnega odbora pododvali od svojih predhodnikov, so se v glavnem rešili. Po zauglji skupine marjiških odborov se je društvo do konca minulega leta znebilo »inventarizirane« dolga preko milijon dimarjev.
Skribi, ki so jih člani lanskeoletnega odbora pododvali od svojih predhodnikov, so se v glavnem rešili. Po zauglji skupine marjiških odborov se je društvo do konca minulega leta znebilo »inventarizirane« dolga preko milijon dimarjev.
Med pomanjkljivostmi je prav gotovo ena najhujših — zanemarjanje propagande. Člani odbora so to sonečeno stran svojega dela videli dokaj pozno in so se zato na nedavni skupščini morali omejiti na ugotovitve, da so veliki uspehi društva v lanskem letu znani skoraj izključno članstvu samemu, medtem ko so v javnosti bolj ali manj prodirle vesti, da so člani avto-moto društva TAM kdaj pa kdaj sodelovali na raznih prireditvah.
Drugega povedano: zaradi slabega obveščanja društveni funkcionarji niso uspeli vzbuditi zanimanja za motorizacijo med ljudmi izven avtomobilsko tovarne. Zato tudi ni čudno, da niso uspeli organizirati dveh pionirskih krožkov na tezenski osnovi šoli in nižji gimnaziji, čeprav imajo »zasluge« za to tudi voditelji šol.

SLABI PROPAGANDISTI

Med pomanjkljivostmi je prav gotovo ena najhujših — zanemarjanje propagande. Člani odbora so to sonečeno stran svojega dela videli dokaj pozno in so se zato na nedavni skupščini morali omejiti na ugotovitve, da so veliki uspehi društva v lanskem letu znani skoraj izključno članstvu samemu, medtem ko so v javnosti bolj ali manj prodirle vesti, da so člani avto-moto društva TAM kdaj pa kdaj sodelovali na raznih prireditvah. Drugega povedano: zaradi slabega obveščanja društveni funkcionarji niso uspeli vzbuditi zanimanja za motorizacijo med ljudmi izven avtomobilsko tovarne. Zato tudi ni čudno, da niso uspeli organizirati dveh pionirskih krožkov na tezenski osnovi šoli in nižji gimnaziji, čeprav imajo »zasluge« za to tudi voditelji šol.

SONČNA STRAN

Kljub omenjenim pomanjkljivostim je bilanca dela lanskeoletnega odbora več kot ugodna. Tako so društveni funkcionarji predvidovali, da bodo izvozili 55 šoferjev, v resnici pa so jih 60, medtem ko bo nadaljnjih 12 kandidatov polagalo izpit prav v teh dneh.
Med njimi je največ obveznikov predvojaške vzroje, katerih usposabljanje za šoferje je društvo zauspela JLA. Dalje sta tu urejena delavnica in garaža, ki sta končno opremljeni v vsem potrebnim montažnim in drugim orodjem. Tako bodo društveni člani vendarle lahko opravljali vsa strojna dela v lastnih prostorih in z lastnimi sredstvi. Eden najvažnejših uspehov odbora pa je v njegovo pobudo ustanovljen koordinacijski odbor, ki povezuje dele obeh mariborskih avto-moto društev.

PREMALO ZENSK IN MLADINE

V društvu je zdaj 265 članov in članice — 45 več kot pred letom dni. To je skoraj primeri z drugimi organizacijami lepo število, toda za avto-moto društvo TAM vse prej kot dovolj. V sami avtomobilski tovarni je namreč zaposlenih nad 3000 delavcev in nameščencev, ki bi lahko pomnožili vrsto društvenih članov in tako bolj kot doslej pozitivno zanimanje za motorizacijo med delovnim ljudstvom v mestu in na vasi. V prvi vrsti pa je v društvu pramalo mladinec in žensk iz tovarne, medtem ko ostalih prebivalcev tezenskega okraja malodane ni. Zato je redna letna skupščina upravičeno vprašala, do koga vrnemo našo glavno nalogo, ki jih bo ob pomoči vsa članstva skušal do kraja izpolniti novi društveni odbor s predsednikom Savom Vizjakom na čelu. V. K.

Nekaj novosti Narodne in univerzitetne knjižnice
Bauer A.: 150 Jahre Theater an der Wien. Zürich (Hd.) (1952). (121 578)
Blaukopf K.: Lexikon der Symphonie. Köln (1951) (C 121 322).
Bovyer M.: Theodor Heuss. Die literarische Gestalt. Stuttgart (1954). (120 921).
Canada... The Official Handbook of Present Conditions and Progress. Ottawa (1953). (121 315).
Colling A.: César Franck ou le concert spirituel. Paris (1952). (121 428).
Degering H.: Die Schrift. Atlas der Schriftformen des Abendlandes vom Altertum bis zum Ausgang des 18. Jahrhunderts. (3. Aufl.) Tübingen (1952). (11 117 283).

Člana avto-moto društva TAM vozita na dirki »Vrščič«

DNEVNE NOVICE

Rektorat Univerze in Akademija upodabljajočih umetnosti obveščata študente in javnost, da bo slavnostna razdelitev Prešernovih nagrad za študente-kandidate, ki so predložili dela za Prešernovo nagrado, v torek, dne 8. februarja 1955 ob 11 v Zborniški dvorani Univerze, Trg revolucije 11.

II. redna letna skupščina Zveze prijateljev mladine Slovenije bo dne 8. in 9. februarja v Ljubljani v dvorani Slovenske filharmonije. Dnevni red: 8. febr. ob 8: 1. Poročilo in razprava o delu Zveze prijateljev mladine. — 9. febr.: 2. Nekateri vzgojni problemi mladostnika in naloga družbe prijateljev mladine ob tem. 3. Volitve in sklepi. Poleg delegatov in predstavnikov organizacij, družbe ustanoviti, kateri so vabljivi s posebnimi vabilom, vabimo vse, ki se zanimajo za vprašanja skrbi in vzgoje mladine in jih prosimo, da nam javijo svojo udeležbo na naš naslov: Zveza prijateljev mladine Slovenije, Ljubljana, Tomšičeva 9-II. Telefon 21-220.

Uprava za ceste OLO Gorica obvešča, da je cesta III. reda št. 1051 (Vrhovlje-Kambreško) od km 8+125 do km 13+000 do nadaljnjega zaprta zaradi poskodbe cestnega objekta. Promet v smeri Vrhovlje-Kambreško se preusmeri in sicer Vrhovlje-Planina-Golobrd-Log-Kambreško.

Urološka ambulanta Kirurgijske klinike bo sprejemala tokor, dne 8. febr., zaradi izčrpanja prostorov le najnujnejše primere.

Društvo gradbenih inženirjev in tehnikov LRS sporoča, da bo imelo svoj redni letni občni zbor v soboto, dne 12. febr. in ne 14. febr., kot je bilo pomotoma objavljeno. Občni zbor, ki bo ob 15 v prirodoslovno-matematični dvorani univerze, ima isti dnevni red, kot je bil že sporočen z vabilom.

Umri so v Ljubljani

Prepeluh Jožefa, upokojenka. Pogreb bo danes ob 10, uri na Zalah. Hlebič Jernej, posestnik. Pogreb bo danes ob 15, uri v Štepanji vasi. Kokalj Marija, gospodinja. Pogreb bo danes ob 16, uri na Zalah. Kos Lovro, upokojenec. Pogreb bo danes ob 16.30 v Viču.

Umrla nam je dne 5. februarja naša ljubljana mati, stara mati

ROZA SERBEC

Ljubljeno mammo bomo ohranili v trajnem spominu. Deutach Landsberg, Krško, Ljubljana. Zalujoči otroci

URSULA VAŠL

Nenadoma nas je zapustila naša mama, stara mama. Pogreb bo v ponedeljek ob 18. uri iz Zal.

Zalujoči otroci: Jože, Peter, Pavla, Ciril, Lojze in ostali sorodniki.

Vse, ki so ga poznali, obveščamo, da je večeraj ponoči umrla naš dragi mož, oče in stari oče.

ANTON KUŠAR

roj. 7. maja 1896 posestnik v Dravljah. Pogreb pokojnega bo v nedeljo ob 16 na pokopališču v Dravljah. Zalujoči: žena Franja, sinova Ton in Jože, hčeri Pavla por. Pokovec, Francka por. Kržišnik, snaha Iva ter vnukinja Silvenka in Danila.

LOVRENC KOS

Terenski odbor ZB Kozarje sporoča žalostno vest, da je preminul naš član. Pogreb draga tovariša bo v nedeljo 5. februarja 1955 ob 16.30 izpred pokopališča na Viču.

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Terenski odbor ZB Kozarje

Hotel **VICKI BAUM**

ROMAN **Sangaj**

71

Frank je bil kemik, to je zvedela. Imel je službo v obratu svojega tasta in jo pustil, ko se je ločil od žene. Zdej je delal nekaj tednov tu, nekaj dni tam, potem pa spet ni imel ničesar. Če je hotel iti vsak večer z doma, plesat, pit, veseljačit, je Ruth zdej že vedela, da je bil obupan. Omama je bila sredstvo proti vsem boleznim v Ameriki, alkohol zdravilo. Večkrat je govoril o velikih načrtih, ki jih je imel, sanjaril je o dediščini, napovedoval izum, ki se mu bo posrečil. Ni pa bil kakor Jackie, ki je v zavijanih rokavi sedem let sedel pri svoji mizi, da bi sestavil Andersonovo gotico. Frank je bil neprozoren. Pravezaprav je vedela natanko samo nekaj: da ga ljubi in da jo potrebuje. Večkrat je bila ljubosumna na njegovo prejšnjo ženo, toda tega mu ni nikoli povedala. Da bi mu pomagala, se je naposed izselila iz Nightgale Cluba in najela majhno stanovanje, kjer jo je lahko imel samo. Neko noč, ko sta imenitno plesala in bila oba nekoliko okajena, je govoril o tem, da bi se poročil z njo. Najela sta tudi taksi in se odpeljala v urad za registracijo, ki je bil v takšne namene odprt tudi ponoči. Toda Ruth se je v zadnjem trenutku streznila. »Ne, dokler ne dobiš službe,« je dejala, potem ko je bila zbrala vse razsodnost, kar je je našla v sebi. Nista se poročila in Frank je bil dolgo užaljen.

GLEDALIŠČA

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA

Nedelja, 6. febr. ob 15: Golia: »Princeska in pastirček. Izven in za podoželje.

Ponedeljek, 7. febr.: Zaprt. Turek, 8. febr. ob 20: Goldoni: »Lažnik«. Abonma red F.

Sreda, 9. febr. ob 20: Miller: »Smrt trgovskega potnika«. Zaključena predstava za LMS.

Cetrtek, 10. febr. ob 20: Goldoni: »Lažnik«. Abonma red H. Petek, 11. febr. ob 15: Shaw: »Candida«. Abonma red Petek i popoldanski.

ob 20: Ustinov: »Trobi, kakor hoče«. Abonma red B.

Sobota, 12. febr. ob 20: Ustinov: »Trobi, kakor hoče«. Izven.

Nedelja, 13. febr. ob 15: Golia: »Princeska in pastirček. Izven in za podoželje.

ob 20: Ustinov: »Trobi, kakor hoče«. Izven in za podoželje.

Zaradi bolelosti Janeza Cesarja odpade v Drami za danes popoldne napovedana predstava »Smrt trgovskega potnika. Goleva mladinska igra »Princeska in pastirček, ki je bila prvotno določena za danes popoldne ob 19.30, pa je preložena na popoldne ob 15.

OPERA

Nedelja, 6. febr. ob 19.30: Puccini: »Madame Butterfly«. Gostovanje dirigenta Lovra Matačiča. Izven in za podoželje.

Ponedeljek, 7. febr.: Zaprt. Turek, 8. febr. ob 19.30: Musorgski: »Soročinski selci«. Abonma red U. Sreda, 9. febr. ob 19.30: Prokofjev: »Zaljubljen v tri orane«. Abonma red E.

Cetrtek, 10. febr. ob 19.30: Donizetti: »Lucia Lammermoor«. Abonma red G. (Lucia — Nada Vidmarjeva).

Petek, 11. febr.: Zaprt. Sobota, 12. febr. ob 19.30: D. Svara: »Prešeren«. Izven in za podoželje.

Nedelja, 13. febr. ob 19.30: Verdi: »Traviata«. Izven in za podoželje.

V Operi bo 15. febr. premiera Rich. Straussovega »Kavahira z rož«. Glavne vloge bodo peli Ladko Korosec, V. Gerlovičeva oz. M. Skenderčičeva, V. Bukovičeva oz. G. Součková, N. Vidmarjeva oz. M. Prtikova in S. Car. Uprizoritev pripravlja dirigent Bogo Leskovic in režiser Hinko Leskovic.

Abonenti bodo dobili v tej sezoni še nove uprizaritve: Strauss: »Kavalir z rož«, Baletni večer (Strauss, Richard Strauss, Gotovac), Mozart »Don Juan« in Wolf-Ferrari »Strije grobljan«. Namsto ponovitve Profkofjeva opere »Zaljubljen v tri orane« bodo nekateri abonmaji dobili ponovitve Svarove opere »Prešeren«, ki bo v letošnji sezoni prvič ponovljena v Prešernovem tednu.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaža

Nedelja, 6. febr. ob 15: K. Brenkova: »Najlepša roža«. Izven.

Sreda, 9. febr. ob 20: John van Druhen: »Grlice glas«. Premiera. Izv. Cetrtek, 10. febr. ob 20: John van Druhen: »Grlice glas«. Red Cetrtek.

Petek, 11. febr. ob 20: Eduardo de Filippo: »Filumena Marturano«. — Red Petek.

Sobota, 12. febr. ob 20: Norman Krasna: »Johm v zadržju«. Izven.

SENJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Ljubljana, Mestni dom

Nedelja, 6. febr. ob 15.30: Zižek: »Miklova Zala«. Ljudska igra. Popoldanska predstava. Razprodano.

Nedelja, 6. febr. ob 20: Budak-Filipi: »Klobčič«. Ljudska veseloigra. Večerna predstava.

Sreda, 9. febr. ob 20: Zižek: »Miklova Zala«. Ljudska igra. Zadrnja popoldanska predstava.

Cetrtek, 10. febr. ob 16: Zižek: »Miklova Zala«. Ljudska igra. Zadrnja popoldanska predstava.

Sobota, 12. febr. ob 20: Saroyan-Sartre: »Glejte, Amerika«. Izven. Mladini prepovedano!

Uprava Prešernovega gledališča v Kranju zadrnja obveščuje vse abonente, ki še niso v celoti poravnali svojih obveznosti, da to storo takoj, najkasneje do 15. februarja 1955. Ne-poravnani abonmaji (izkaznice) po tem roku ne bodo več veljavni.

RADIO LJUBLJANA

Dnevni spored za nedeljo, 6. febr. Poročila: 6.05, 8.00, 12.30, 15.00, 19.00 in 22.00.

10.00-8.00 Dobro jutro, dragi poslušalci (Pester glasbeni spored) - vmes od 6.30-6.35 Pregled tiska - 7.15-7.30 Reklame - 7.30-7.35 Radijski kalendar in priraditve dneva - 8.00 O športu in športnikih: Kegljanje - šport naših delavcev - 8.15 Domače pesni za prijetno nedeljsko jutro - 8.00 Otroška predstava: Frane Milčinski: Zvezdica zaspanka (ponovitev) - 8.40 Operetna in lahka glasba - 10.00 Družinski pogovori - 10.10 Dopoldanski simfonijni koncert - 11.00 Oddaja za Beneške Slovence - 11.20 Lahke opoldanske glasbene spored - 12.00 Pogovor s poslušalci - 12.10 Slovenske narodne in partizanske pesmi - 12.45 Zabavna glasba, vmes reklame - 13.00 Pol ure za našo vas - 13.30 Zeleni ste - poslušajte! - 15.15 Lahka glasba - 15.30 Po naši lepi deželi - Milko Stolf: Ljudje in kraj ob Neretvi - 16.00 Promenadni koncert - 17.00 Radijska igra: Slavko Grum: Dogodek v mestu Gogi (ponovitev) - 18.15 v glasbi in besedi po deželah francoske Afrike - 19.00 Radijski dnevnik - 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame in objave - 20.00 Kaj bo prihodnji teden na sporedu - 20.15 Večerni operni koncert - 21.00 Kulturna kronika: William Woods: Kulturno pismo iz Londona - 21.15 v svežu ritmov in melodiji - 22.15-23.00 Nočni koncert sodobne simfonijske glasbe.

22.15-23.00 UKV program: Plesna glasba - 23.00-24.00 Oddaja za tujino - na valu 327,1 m (Prenos iz Zagreba).

CELJSKE VESTI

Nedeljska zdravniška dežurna služba mesta Celje za mesec februar 1955: Dne 6. febr.: Dr. Blenc Maks, Celje, Cankarjeva ulica št. 11.

Dne 13. febr.: Dr. Sešek Maksim, Celje, Ljubljanska c. 36. Dne 20. febr.: Dr. Cerina Jože, Celje, Cankarjeva 9.

Dne 27. febr.: Dr. Fišer Jože, Celje, Gregorčičeva 7. — Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote ob 18. ure dalje do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

DPD »Svoboda« Celje obvešča vse prebivalce mesta Celje, da je odprla svojo novo delavsko knjižnico v Gaberju na Mariborski c. 28. Knjižnica je odprta v ponedeljek od 16-19, v torek od 9-10 in od 17-19, v sredo od 9-11 in od 16-19, v četrtek od 9-10 in od 17-19, v petek od 16-19, v soboto od 9-11. Knjižnica je odprta za člane in nečlane »Svobode«. Hkrati obveščamo vsa društva, ustanove in organizacije, da naj naslavljajo vse pošto za »Svobodo« na naslov: DPD »Svoboda«, Celje, Mariborska cesta 28, knjižnica »Svoboda«.

Gibanje prebivalstva v okraju Celje v času od 1. do 25. jan. 1955. Rojenih: 14 dečkov in 17 deklic. Poročili so se: Florjan Golčman, tov. delavec iz St. Ilja in Albina Kacijnik, poljedelka iz Laz. obč. Dravje; Martin Hudec, kmetovalec iz Brdic, obč. Frankolovo in Danijela Jakop, poljedelka iz Črešnje, obč. Frankolovo; Jožef Verbin, kovar iz Sp. Dolca in Marija Magdalena Krenker, kmečka hči iz Pake, obč. Vitanje; Ivan Jeseničnik, gozdni delavec iz Rudinja, obč. Vitanje; in Marija Hrovat, poljedelka iz Škomarja; Ivan Krajnc, poljedelec iz Novak, obč. Strmec in Tezija Brežje, poljedelka iz Loke, obč. Frankolovo; Stanislav Turšič, delavec iz Voznika in Danica Perc, delavka iz Ivankovcev; Viktor Pesjak, kmet iz Crnove pri Velenju; in Brežko Marija, poljed. iz sv. Jakoba; Albert Jevšnik, kmet iz Grobelnega in Marija Lorger, poljedelka iz Gorjane vas, obč. Smarje; Ludvik Kokovnik, poljedelec iz Črete in Hribernik Alojzija, poljedelka iz Dobrovej. — Umrli: Dragica Ratajc, otrok iz St. Ilja, stara 2 meseca; Janez Križnik, čevljar iz Podloga pod Bohorjem, star 92 let; Cecilija Pak, prevzič. iz Praprotnega, stara 85 let; Karolina Lesjak, prevzičarka iz Blatnega vrha, stara 84 let; Anton Leskovek, poljedelec z Blatnega vrha, star 83 let; Cernoša Silvana, otrok iz Cerovec pod Bočem, stara 2 leti; Simon Fajš, upokojenec iz Kamnogorce, obč. Rogaska Slatina, star 82 let; Albert Brglje, otrok iz Zg. Negonja, obč. Rogaska Slatina, star 1 dan; Ignac Strmek, kmetovalec iz Razdelja, obč. Strmec, star 43 let; Marija Dešnjak, prevzičarka iz Trnovelj, stara 89 let; Cecilija Marovšek, prevzičarka iz Zlatec, stara 88 let; Gašper Ostrež, oskrbovavec doma onemoglih in Volniku, doma iz Zepine, obč. Škofja vas, star 88 let; Ana Eler, oskrbovanka doma onemoglih in Volniku, doma iz Škofje vasi, stara 72 let; Ana Strop-

nik, upokojenka iz Vojnika, stara 70 let; Romana Kristan, iz Rihnika, stara 1 leto; Ana Hajšek, prevzičarka iz Sentjurja, stara 88 let; Blaž Kompolšek, kmet iz Kamena, star 60 let; Antonija Prišlan, posestnica iz Preser, stara 78 let.

VESTI Z JESENIC

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE

Nedelja, 6. febr. ob 19.30: Priestley: »Nevarni ovine«. Zveze z vlaki ugodne.

OGLAŠUJTE V »LJUJSKI PRAVICI«

Obvestilo

kopaliskim zdraviliščem, turističnim in ostabilnim gostinskimi obratom v klimatskih krajih, kakor tudi nosilec »Partizanske spomenice 1941«, Reda narodnega heroja in Karadordjeve zvezde z meči.

Opazili smo, da nekatera kopaliska zdravilišča oziroma turistični in ostabilni gostinski obrati v klimatskih krajih zavračajo spremenjenih bolnikov, nosilcev »Partizanske spomenice 1941«, Reda narodnega heroja in Karadordjeve zvezde z meči, čeprav imajo pravilno napotnico zdravniške komisije, z izgovorom, da morajo takšne napotnice predhodno overiti tudi v Državnem sekretariatu za občo upravo in proračun FLRJ.

Državni sekretariat za občo upravo in proračun FLRJ sporoča po tej poti, da ni treba nikakega predhodnega overenja napotnic, ker izplačuje sekretariat stroške zdraviljenja nosilec napotnic odlikovan, ki jih komisije pošljejo na zdraviljenje, izključno na podlagi pravilno izstavljenih in dokumentiranih računov. Zato morajo kopaliska zdravilišča ter turistični in ostali gostinski obrati v klimatskih krajih sprejemati na zdraviljenje vse bolnike, nosilce napotnic odlikovan, ki imajo napotnice zdravniške komisije, brez kakršnega koli potrdila Državnega sekretariata za občo upravo in proračun FLRJ Jugoslavije.

Stevilka 2545.
29. januarja 1955. Beograd.
iz Državnega sekretariata za občo upravo in proračun FLRJ.

7414

TOVARNA NOGAVIC

»KLJUČ«

V SARAJEVU

Pavla Goranina ulica 11

Telefon 32-11, 43-20

sprejme

TEKSTILNEGA TEHNIKA

s prakso

Nastop takoj ali po dogovoru.

7399

PRODAMO

osebni avtomobil

znamke »MERCEDES 230«

v voznem stanju.

Interesenti naj se obračajo

na naslov:

Trgovsko podjetje na veliko

»POTROŠNIK«

MURSKA SOBOTA

460

TOVARNE

»CELEIA-SAD« - CELJE

Povsod v svetu so sadni sokovi uvedeni kot pijača prve vrste. Gostinstvo brez sadnih sokov kaže na primitivnost in zastarelost — Zato takoj nabavite jabolčni sok, borovničev biser ali grozdni sok

Čez dobro leto je dobil službo. Eos film in Foto Company, Sangaj. Petdeset sangajskih dolarjev tedensko. Ruth je najprej mislila, da se šali, ko ji je pravil o tem. Pokazal pa ji je pisma in jej pripravljati svoje stvari. »Ogledam si ta gnoj in če mi bo po volji, ti bom telefoniral in ti pridem za menoj,« je rekel lahko-miselno. Ruth se je pogumno smehljala, dokler ni odpeljal medkrajevni avtobus, s katerim se je odpeljal, ker je bilo to cenejše, v Vancouver, da bi se tam vkrcal na ladjo. Čvrsto ga je držala za roko in tekla pokraj velikega sivega avtobusa, dokler je mogla. Malo vonja po bencinu iz izpuha je bilo zadnje, potem pa se je Frank odpeljal.

Pisal ji je dobre novice. Ljubim ti, danes bolj kakor včeraj, jutri bolj kakor danes. Toda trajalo je maloše tri leta, preden je prišla brzovjavka, v kateri jo je klical k sebi. Bil je smešen občutek, zapustiti Ameriko. Toda Frank je bil več kakor domovina. Odpovedala je službo, v naglici naučila novo sestro profesorja Richardsa, kaj mora delati, pisala materi in se poslovila od Jackievega groba. Vse ladje na vzhod so bile nabito polne. Voznik je bila prihranila že zdavnaj. Kupila je vozni listek in se odpeljala z edino ladjo, na kateri je mogla dobiti mesto. Bila je brza, snažna japonska ladja z imenom »Kobe Maru«.

FRANK TAYLOR

Ko je bilo Franku sedem let, je privrkat silšal ptičko peti. Na Havajskih otokih, kjer se je rodil, ni bilo ptic pevk, samo drzna, črna vrsta z rumenim kljunom, ki je zmerjala in vreščala in naskakovala verando, da bi polskala drobne za zajtrk. Daddy in on sta bila prispela zvečer z ladjo v San Pedro; stroga, stara žena, ki jo je bilo treba klicati babica, je prispela ponju, s starim, smešnim vozom so se peljali do pobeljene lesene hiše v Los Angelesu. »Halo, Mom,« je dejal Daddy. »To je Sonny, Mon.«

»Halo, Sonny — kako je zagorel, Henry.«

»Sonce,« je dejal Daddy.

Soba za goste, v kateri naj bi spal Frank sam, je bila v prvem nadstropju. Sam še nikoli ni spal. »Ti lahko dobiš očetovo sobo,« je dejala babica Daddyja in ostal je v pritličju. Babica je odvedla Franka v sobo za goste, ga postavila pod prho in ga umila.

»Kje je tvoja spalna srajca?« je vprašala.

»Spim zmeraj nag,« je odgovoril Frank. Babica je odprla usta, in jih spet zaprla, ne da bi kaj rekla. »Kaj ne moliš, preden zaspiš?« je vprašala, ko je zlezal v posteljo. »Pač, pač — je odgovoril naglo, kajti na to je rad pozabljal. Pokleknil je v postelji in hitro zmrmljal: »Ljubi bog, varuj to hišo in vse, ki so v njej, Daddyja in Mamó in Puolanija, amen.«

»Kdo je Puolani?« je vprašala babica.

»Moj poni,« je odgovoril Frank čuteč, da se bo zdaj zdej zjokal.

»Za živali ne molimo —« je menila babica in ugasila luč. V temi se je sklonila čezenj in mu pritisnila na čelo tuj, trd poljub. Potem so ostale v sobi samo luč ulične svetilke in senca zavese. Zrak se počasi nihale ob odprtem oknu sem ter tja. Frank je zatislil oči in kmalu tudi zaspal. Sredi noči se je prebudil, kajti na skliden roke in strme poslušal. Ptčka je pela glasno in hitro in njeno petje je zvenelo tako, ko da je popolnoma sama, sredi noči. Kzenada je prevzelo Franka vse veliko, polno domotožje po materi in po vsem tistem, od česar so ga odtrgali. In legal je z obrazom na vzglavje in jel tiho plakatiti, vtem ko je ptčka kar naprej žvgolela. Zjutraj je babica ogledovala mokro vzglavje in dejala čez nekaj časa: »Tu ti bo že vseč, Frank, ko boš začel hoditi v šolo.«

KINO »KOMUNA«

Jugoslavanski film
»Sumljiva oseba«
Teknik: »Obisk maršala Tita v Burmi«

KINO »SOČA«

Ameriški film
»Stalag 17«
Brez tednika. Predstave ob 16, 18 in 20.

Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

JESENICE: »RADIO«: Angliški film: »Popolna žena«

CELJE: »UNION«: Francoski film: »Clovek mojega življenja«

KRANI: »STORŽIČ«: Ob 10 premiera nemškega filma: »Luč ljubezni«

KINO »TRIGLAV«

Francoski film
»Mikavnosti Pariza«
V glavni vlogi Lisjen Baru, Rolan Aleksander, Lilo, Režija: Raif Bom.

KINO »ŠIŠKA«

Francoski film
»Mikavnosti Pariza«
V glavni vlogi Lisjen Baru, Rolan Aleksander, Režija: Raif Bom.

DROBNI OGLASI

RAZPIS. Dekanat medicinske fakultete v Ljubljani razpisuje na Anatomskem inštitutu dve zdravniški mesti.

PISARNIŠKO MOČ z znanjem stroje-pisja, zaželjeno znanje stenografije in praksa v administrativno-finančni službi.

ZELEZARNA STORE sprejme takoj v službo 6 delovnih moči, ki poleg splošnih pogojev izpolnjujejo še enega od pogojev: da je sposoben kapelnik, ki bo vodil godbo na pihalih.

KMETIJSKI INŠTITUT SLOVENIJE v Ljubljani razpisuje po pooblaščenju Sveta za prosveto in kulturo LRS mesta upraviteljev na selekcijskih posestvih: Radlje ob Dravi, Beltinci pri Murski Soboti, Cmelovo, Češenj pri Domžalah, Loče pri Poljanah in Ponovci pri Litiji.

USLUZBENCA do 35 let, z nepopolno srednjo šolo (malo maturo) sprejme za stalno delo pri raznoševanju strojih Direkcija Državnega zavarovalnega zavoda v Ljubljani, Miklošičeva 19.

RAZPIS SLUŽBE. Ljudska knjižnica na Jesenicah (Gorenjsko) sprejme uslužbenca ali uslužbenko z dokončano srednjo šolo, izjemno tudi z nižjo gimnazijo.

VEC ZIDARJEV in vajencev za zidarsko stroko takoj sprejme Zidarsko podjetje Sentvid - Podgora št. 35. Plača po tarifnem pravilniku št. 35.

CEVLJARSKE POMOČNIKE za šivanja dela sprejme »Cevljarna«, Ljubljana, Kolodvorska 12.

TRISOBNO STANOVANJE, komfortno, v Celju, zamenjam za enakovredno v Ljubljani, Vrtovec, Ljubljana, Nazorjeva 2.

SOBO, prazno, 13ce ves dan odsotna mlirna in solidna gospa srednjih let. Ponudbe v upravo lista pod »Denarna nagrada«.

DVE MOSKI KOLESI, eno italijansko, prodam. Zaloška 89.

PREKLIC. Anton Stavar, Zagorje 36, preklicujem in obžalujem neresnične besede, ki sem jih izrekel proti Vadam Franciški in Fatur Zori.

»SAVA«, splošno gradbeno podjetje, Jesenice na Gorenjskem, razpisuje mesto gradbenega inženirja s petletno prakso ali višjega gradbenega tehnika z daljšo prakso.

Pomoč v nesreči vam nudi nezgodno zavarovanje, ki ga je deležen vsak naročnik »Ljudske pravice«

Sprejmemo:

2 uslužbenki z ekonomsko srednjo šolo, večje število monterjev za instalacijo vodovoda, elektrike in centralne kurjave, ključavnice in 6 kleparjev.

Plača po tarifnem pravilniku. Vsi zainteresirani naj se javijo osebno ali s pismenimi ponudbami na: Instalacijsko podjetje »TOPLOVOD« LJUBLJANA, Črtomirova 6

Razgllašamo

za neveljavno izgubljeno štampiljko »TOVARNA KOVČKOV IN USNJENIH IZDELKOV DOMŽALE« »TOKO« DOMŽALE 458

Zamenjamo avto

znamke »FEDERAL-DIAMANT« s tovorno in osebno prikolico za avtobus s 30 sedeži TOVARNA PLASTIČNIH MAS »JUGOVINIL« KAŠTEL SUČURAC 269

SLIKARSTVO »DOM« — CELJE

PRESERNOVA 7 sprejme takoj več dobro izurjenih slikarsko-pleskarskih pomočnikov C 62

TOVARNA »TITAN« — KAMNIK

sprejme takoj ekonomista z znanjem tujih jezikov in prakso — Stanovanje preskrbljeno 456

2 gospodarska poslovodja drogerijske stroke, gospodarskega pomočnika železninarske stroke in gospodarskega pomočnika drogerijske stroke

sprejme takoj TRGOVSKO PODJETJE »TEHNOSEKVIS« — KOPER Ponudbe je treba poslati na gornji naslov. 469

Sprejmemo:

RUDARSKEGA INŽENIRJA za HTZ službo s prakso v metanski jami ELEKTROTEHNIKA za samostojno vodstvo vseh električnih naprav v jami in zunaj

Ponudbe s pogoji pošljite na naslov: Rudnik rjavega premoga Zabukovca 457

»PREDILNICA LITIJA« V LITJI

sprejme tekstilne tehnike s prakso Nastop možen takoj. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe je treba poslati na sekretariat podjetja. 462

Rudnik črnega premoga Timav VREMSKI BRITOF

razpisuje natečaj za SAMOSTOJNEGA KNJIGOVODJO Družinsko stanovanje na razpolago. Plača po tarifnem pravilniku oziroma po dogovoru. Kandidati naj vložijo pismeno prošnjo na upravo rudnika. Nastop službe takoj. 435

PODJETJE V GRADNJI Železarna »Boris Kidrič« Nikšič POTREBUJE VEČ TEHNIKOV strojne in metalurške stroke za delo v valjarnah in jeklarni imenovane železarne Sprejeti kandidati pojdejo predhodno na prakso v eno izmed jugoslovanskih železarn, kjer bodo ostali okoli dve leti. Po povratku v Nikšič bodo razporejeni v železarni na izmensko službo v valjarnah in jeklarni. Kandidati naj prošnji za napotilo na prakso prilože izjavo o svojem dosedanjem delu, kakor tudi druge življenjske podatke. V poštev pridejo izključno tehniki z urejeno vojaško obveznostjo. Plača po pravilniku za kadre imenovane železarne. Ponudbe pošljite najkasneje do 1. marca 1955 na naslov: ZELEZARNA »BORIS KIDRIČ« — NIKŠIČ. 7403

Železniško gradbeno podjetje št. 8 BEOGRAD — MALEŠKA ULICA 34 sprejme ZA DELO V BEOGRADU IN NA TERENU NASLEDNJE USLUZBENCE: GRADBENE INŽENIRJE GRADBENE TEHNIKE GRADBENE POSLOVODJE ZA NIZKE IN VISOKE GRADNJE: FINANČNEGA REFERENTA SAMOSTOJNE KNJIGOVODJE LIKVIDATORJE SKLADIŠČNE VODJE ZA MATERIAL in ADMINISTRATIVCE za referente v podjetju in sekretarje na terenu Plača po tarifnem pravilniku, na terenu pa tudi terenski dodatek. Ponudbe z opisom dosedanjega dela in šolskih kvalifikacij pošljite do 28. februarja 1955 na gornji naslov. 7411

Upravni odbor TOVARNE KONZERV LJUBLJANA — VIČ razpisuje mesto komercialista Prednost imajo poznavalci stroke z večletno prakso, in mesto dobre računovodske moči Pogoj: ekonomski tehnikum z večletno prakso Ponudbe z življenjepisom in in opisom dosedanje zaposlitve pošljite na gornji naslov. Nastop službe in plača po dogovoru. 461

Delavski svet KMETIJSKEGA POSESTVA PRESTRANEK razpisuje delovna mesta za: 1. Glavnega računovodjo Pogoj: popolna srednja šola in praksa v knjigovodstvu na državnih posestvih. 2. Finančnega knjigovodjo Pogoj: popolna srednja šola in ustrezna praksa. 3. Upravnika posestva Hruševlje Pogoj: srednja kmetijska šola in praksa v vodstvu kmetijskih posestev. 4. Upravnika posestva Razdrto Pogoj: srednja kmetijska šola in praksa v vodstvu kmetijskih posestev. Nastop službe takoj ali pa 1. aprila 1955. Plača po tarifnem pravilniku ali po dogovoru. Komfortna družinska stanovanja zagotovljena na posestvu Prestranek za delovna mesta pod 1. in 2. — za ostale na dotičnih posestvih. Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov. V prošnji navedite podatke o izobrazbi in dosedanjem službovanju. 459

